

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrske dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Národna Tiskarna“ telefon št. 85.

Kapelan Rudolf.

Nekrolog političnemu agitatorju.

Iz Trnovega, 16. avgusta.

O političnih mrtvih Rudolfovega kalibra ni sicer navada pisati nekrologov. Da pa mu navzlic temu posvetimo ta članek zdaj, ko je v krajih svojega nekdanjega sijaja ob ves vpliv, — zdaj, ko je njegovo delovanje obsodila lastna stranka, zdaj, ko nas zapusti in nam pobegne te dni v Begunje pri Cerknici, vzrok je ta, da razvidimo iz tega delovanja kaj dobro tisto brezmejno šušmarstvo, ki ga uganja na gospodarskem polju klerikalna stranka, in sicer od vaških kapelanov gori do velikega narodnega ekonoma in mogočnega predsednika „Gospodarske zveze“, dr. Šusteršiča, kakor tudi, da razvidimo, kako malo je mar višjim duhovskim krogom povzdiga pravega verskega in npravnega življenja med narodom, kako ščitijo škof in njegovi svetovalci na vse mogoče načine srborite kaplane, ki isto ob njihovi vednosti naravnost spodkopujejo, le ako se morejo skazovati s političnimi uspehi, da razvidimo torej moralno stališče višjega našega duhovstva sploh!

Politično rogoviljenje kapelana Rudolfa je pričelo leta 1893. Pri dopolnilnih volitvah za deželni zbor je nastopila v občini trnovski vsled agitacije Rudolfove prvič klerikalna stranka v večjem številu. Zmagala je narodna stranka pri volitvi volilnih mož, no, postal je tu začetek hujškanju po hišah in raz leco na vse one, ki se niso pokorili Rudolfovim besedam, ki se niso dali vpreči v voz slave Njega, imenitnega Rudolfa. Kot brezverce, brezbožneže, oderuhe, da, same hudiče je naslikal ljudstvu može, ki so dotedaj vživali njegovo zaupanje. Našemu kmetu je bilo to novo, mislil je nazadnje res, da ga čelvelj tu žuli ter začel sovražiti vsakega boljšega posestnika. Ob takem razpoloženju naroda je sklical Rudolf ljudski shod leta 1894. in tedaj dokazoval ob asistenci Šusteršiča in drugih klerikalnih korifej zbra-

nemu naroda potrebo, da se odpravi nota rijat, da se sežge zemljiška knjiga i. t. d. In je li mar čudno, če mu je vpilo potem z malimi izjemami vse: „hozana“, če se je dalo upreči dve tretjini naroda v jarem njegove stranke?

Istega leta je sklenila narodna stranka, da osnuje za il.-bistriški okraj posojilnico. Rudolf in klerikalni voditelji so uvideli, da bi utegnili samo shodi in hujškanje naposled malo koristiti; pobral je torej Rudolf nekaj svojih pristašev, katerih niti jeden ni sposoben pri kakem denarnem zavodu sodelovati, in jih peljal, ne v bližnjo Bistrico, ampak skrivoma v Postojno poverit podpise, v nadi, da narodno stranko s tem prehitil in ustanovitev po njej projektovane posojilnice onemogoči. Tako je postal Rudolf vodja prve klerikalne posojilnice, in ker je dobival hranilne vloge iz Ljubljane ter preskrboval kmetom po dr. Šusteršiču tudi pri kranjski hranilnici v Ljubljani posojila, zmagala je klerikalna stranka pri volitvi volilnih mož za dopolnilno deželno-zborsko volitev leta 1894, pri volitvah istih za občno deželnozbornsko volitev leta 1895. ter pri županskih volitvah istega leta, in tudi dve leti pozneje pri volitvi volilnih mož za državnozbornsko volitev.

No, gospodarili so pri tej posojilnici, kakor morejo gospodariti le ljudje, ki nimajo pojma o vrednosti imetka. Rudolf je imel ključke posojilnične blagajnice in posejal je, da je bilo veselje, to se ve, da najrajši tedaj, če so se bližale kake volitve. Brez kake seje načelstva so dobivali prisilci denar. D-jal jim je predplačila, katere je vpisoval v svojo bilježnico, večkrat ne da bi bil informovan o zemljeknjižnem stanju, in so morali tako včasih posojilnico vknjižiti na jako dvomljiva mesta. Ako so uvideli, da je posestvo preobremenjeno, da torej naprošenega posojila ne kaže dati, vpisali so taka predplačila tudi kot posojila na poroštvo. A da je prezadolžen kmet pripeljal dobra poroka, to naj veruje kdor more! In pripetilo se je, da tako predplačilo Rudolf niti vknjižil ni, in le slučajno

— ako so kmeta vprašali — so pri tem ali onem našli čez kaj časa, da je več dolžan, kakor je vpisano v posojilniških knjigah. No ker so preskrbovali tudi posojila kranjske hranilnice, zgodilo se je, da so kmeta obremenili za isto svoto, ki so mu jo tam dobili, tudi pri posojilnici, in je bil kmet to se ve kaj prijetno iznenađen, ko ga je začela kranjska hranilnica rubiti, dasiravno je obresti plačeval pri posojilnici! Da bi se blagajnik in denar v blagajnici ujemala, to jim je bila deveta briga, no pri takem poslovanju pa je tudi nemogoče, da bi se kedaj ujemati mogla.

Tako so gospodarili z novci trpinakmeta, z novci ubogega delavca, ki se je mogoče vse življenje mučil, da si je prihranil za starost par grošev! Tako so vodili prvo klerikalno posojilnico na Kranjskem!

„Rodoljub“ in po njem „Narod“ sta objavila pred kakima dvema letoma par slučajev, ki so mogli osvetliti delovanje te posojilnice. Klerikalci tu in v Ljubljani so molčali ko grob, no v posojilnici je ostalo vse pri starem, saj kapelan Rudolf je bil tedaj še poklicani voditelj gospodarskega delovanja v našem okraju, navzlic temu, da mu je Zvezin uradnik nasvetoval pred nekim našim, nemško umečim pristašem, da naj skliče vse dolžnike v to svrhu, da vsak pove, koliko je dolžan, ker drugače ni mogoče spraviti posojilnice v red!

No navzlic zmešnjavam v knjigah so napravili vsako leto od prvega začetka lepo račune in bilanco, in to uradniki klerikalne Zveze! Zveza kranjskih posojilnic, oziroma Gospodarska zveza je torej vedela najmanj od družega leta dalje, kako je poslovanje posojilnice, a ona je dopuščala svojim uradnikom, da so sestavljali fingirane bilance, in da so take bilance objavljali, predloževali oblastim! In zavod s takim vodstvom naj bi bil temelj gospodarski organizaciji v deželi, tak zavod dobiva v Avstriji državne podpore!

No lansko leto so ljubljanski voditelji klerikalne stranke uvideli po izpadu občin-

skih volitev v Trnovem, da slava Rudolfa rapidno pojema. In obračati so jeli prijateljski svoj obraz strani od njega. Zapazili smo to na tem, da je moral Rudolf iskati posojila na ime nekega svojega pristaša pri zavodu, ki je v liberalnih rokah! In letos je počilo. Dva uradnika so mu obešili na vrat, in dva do tri mesece sta delala ista pri posojilnici — kdo trpi stroške, mar posojilnica, ki izkazuje na leto okoli 800 K dobička? — in facit njihovega dela je, da so vzeli Rudolfa ključke in vse vodstvo, in ima sedaj kapelan Oranič veselje, pošiljati „bratovske pozdrave“ ženicam, ki vzdigujejo pri posojilnici denar in ga nalgajo drugam.

Zdaj pa pravijo, da je posojilnica „v redu.“ V redu, smešno! Knjige so najbrž uradniki res uredili, no pa saj sta najmanj dva pri njih sedela blizu tri mesece. V redu pa še niso s tem neiztriljive tirjatve, ki so nastale na gori popisan način. Kadar vam bodo iste vrnjene in dotični denar v vaši blagajnici, tedaj bode posojilnica v redu, poprej pa ne, in govorite in kričite svetu še toliko, da je vse v redu, in grozite še tako s sodiščem tistim, ki vam tega ne verjamejo!

A tudi pri določitvi obrestne mere so delali šušmarsko. Najprvo so določili obrestno mero za posojila proti intabulaciji na 4½%, za posojila na poroštvo na 5%, — vsaj tako so jo svoječasno v „Slovenca“ naznanili, — no že v prvem letu obstanka pa so jo zvišali za posojila proti intabulaciji na 5%. In letos so srečno prijadrali k obrestni meri 5½%, to je tisti, ki jo ima tudi naša posojilnica za ilir.-bistriški okraj, potem, ko jo je znižala od 6% na 5½%, in ki je z ozirom na denarne razmere v okraju edino upravičena.

Navzlic gornjim dejstvom je še koncem leta 1898., ali začetkom 1899 rekel škof, da Rudolfa ne more premestiti, ker on je duša posojilnice in gospodarskega društva, ker on je rešil kmeta iz oderuških krempljev, in je zato — odrešenik Notranjske. To se ve za škofa ne obstoji Posojil-

LISTEK.

Kapljice.

Po ljuti vročini, po pasjih dnevih je prišel vendarle enkrat rešilni dež. Pa je bila res že huda vročina! Na sledove, katere je zapustila v raznih bučah, se ne čemo danes ozirati, — „Slov. Narod“ jim je že pretekli teden posvetil poseben listek, — videti hočemo le, kako je prišlo do tega, da smo vendarle dobili rešilni dež.

In sedaj pa povem: Pomagale so samo preobilne maše, katere so se darovale po deželi za dež. Zlobni jeziki trdijo sicer, da so v Mengšu že pred dvema tednoma darovali več maš, da pa takrat ni nič pomagalo, jaz pa jim povem, da je pomagalo, — ker jedenkrat more vendar deževati; če ne danes pa jutri, če ne ta teden pa drugi teden; menda so začeli tudi že tam gori posnemati pri reševanju prošnji milo nam avstrijsko geslo: „Immer langsam voran.“

Toda temu bodi kakorkoli, dejstvo je, da je bilo pretečeni teden po farovžih jako veselo gibanje, kajti te maše za „dežnice“ nesejo morebiti več „noter“, kakor nese celo leto oni tajno cingljajoči mežnarjev mošnjček, s katerim pobira „mile darove“

pri maši in prebudi različne prepobožne ovčice — iz sladkega spanja.

Vidite, maše so včasih res pomagale, včasih pa tudi ne, na vsak način naredili so naši gospodje jako dober „gšeft“.

Na um mi pride lična anekdota, katere junaki igrajo v prijaznem mestu K. Prišli so daleč z visokih planin, može k preč. gospodu dekanu, in darovali so mu, ker so bili revni — okolo 5 gld. za mašo, da bi vendar enkrat deževalo. A častiti dekan so dejali: „Za 5 gld. ga bo že, pa ne vem če ga bo dosti!“ In res! Že istega popoldne padlo je nekaj kapljic, a tako pohlevno in varčno, kakor je bilo darilo onih 5 goldinarčkov. In kmetje so izprevideli, da se tudi v nebesih za 10 gld. več dobi kot pa za 5 gld. in šli so še jedenkrat h gospodu in mu položili bolj okroglo svotico na — altar. Prijazno so se jim gospod dekan nasmehnil, ko so odhajali. In glej! Istega popoldne palo je toliko dežja, da jim je okrepčal in oživil že skoro zveneke pridelke.

Dà, dà! Še se dogajajo čudeži, samo razumeti se jih mora!

Od tega prelepega dogodilja so čuli tudi farani nekje v Sv.... A tam so posebno modri ljudje, ki se uče kaj iz neprilic drugih; dali so tedaj kar takoj deset okroglih goldinarjev.

Toda že Schiller pravi:

„Doch mit des Geschickes Mächten
Ist kein ew'ger Bund zu flechten.“

po slovenski: Ni dobro kalkulirati z nebesi.

Kunštne glavice v Sv... so se hudo urezale. Menda so bili isti dan gospoda v nebesih jako dobre volje, in zato radodarni, kajti dali so ravno trikrat toliko dežja kakor onim v K. In lilo je ves dan kakor iz škafa, treskalo in treščilo, poplavlilo vsa polja, vse travnike, in vihar jim je podrl še tistih par kozolcev, ki so še stali. In modre glavice v Sv.... so se jezile in klele, da je bilo groza! Zakaj niso dali mar za prvo potrebo samo 5 goldinarčkov!

Pa nekaj dobrega je imela vendar vročina! Dozorelo je žito jako lepo, bilo lepo požeto in shranjeno, tako da upamo na dobro leto. A dozorele so med tem po raznih kranjskih gmajnah lepe črne jagodice, iz katerih se dela potem dobra vodica, ki je kot „borovničevce“ znana vsakemu dobremu Slovincu.

V N. je bil tudi nekaj mož, katerega blagoslovljeni jezik se ni čisto nič ženiral pred to baje hudičovo pijačo. Dà, še več! Zbral je nekega dne tiste farne ovčice, o katerih je vedel, da ne morejo na poljih delati, — revne kajžarje in druge ubožce, in hajdi, poslal jih je v boršt — trgat borovnice. In prinesli so mu jih veliko vzlic pekoči vročini. Nekaj časa pozneje imel je mož lepo vrsto steklenic, v katerih je po

njegovem izreku tičala neka zdravilna voda.

Neke lepe nedelje popoldan torkljala se je neka blagoslovljena suknja od farovža doli, a pot je bila menda prestrma, in ožalost, črna suknjica pade, pade prav močno tja v blatni cestni jarek, a v padcu zdrobi se skrbno shranjena steklenica v suknici z ono zdravilno vodo. Prijetni duh borovnic napaja zrak. Tužno pa se zmeša blagoslovljena vodica z blatno lužo.

In prišli so mimo kmetje in hoteli usmiljeni samaritanci pomagati revežu, ki je ležal v jarku. Toda kako se začudijo, ko spoznajo črno suknjo svojega preljubega dušnega voditelja in zaslisiijo iz nje njegov sicer jecljajoč, a še vedno dosti srdit glas! „Kar poberite se, barabe, kaj pa mislite, da sem pijan; jaz nisem čisto nič pijan.“ Neki kmetič ga ponižno vpraša, zakaj li pada, ali mu tako ugaja ležati v blatni luži. „Že stojim,“ zagrmí naš dušni pastir revežem kmetom, in res se vzdigne blagoslovljena suknja, težko sicer, a šlo je vendar; a zdaj ni bila nič več črna, ampak lepo preprežena z onim duhtečim cestnim blatom, ki nas takoj spominja na idilo kravjega hleva. „Že stojim,“ zagrmí še enkrat iz blagoslovljenega grla. „Kdo pravi, da sem pijan; kdo si upa reči, da sem pal?“ Hipoma nastane molk, a samo za trenotek, potem pa pripomni pohlevni kme-

nica za il.-bistriški okraj, ki je bila prej projektovana kot Hranilnica in posojilnica v Trnovem, in ki ni na znižanje obresti nič manj vplivala kot ta. Nekak razložek je sicer med njima, a on obstoji v tem, da stoji prva na tako solidnem temelju kakor ne boče zadnja nikdar, in da vživa tudi od dne do dne večje zaupanje ljudstva, kar pričajo hranilne vloge, ki so narasle letos na 260.000 K, in denarni promet, ki je znašal lani 303.592 K, a znaša letos že zdaj 280.000 K, dočim se zaupanje v Hranilnico in posojilnico v Trnovem od dne do dne manjša, ista vedno manj deluje in radi tega tudi nikakih poročil v „Narodnem gospodarju“ ne priobčuje. Je-li to vzrok, da škof prvi ne pripisuje zaslug, ki ji gredo?

Leta 1896. je osnovala narodna stranka mlekarstva drugo v Trnovem. To seveda ni ugajalo Rudolfu in hitro je poklical v življenje zavarovalnico goveje živine. Ta slavna zavarovalnica je imela v začetku res par članov — malo več kot je bilo odbornikov, — no kmalu po porodu je zaspala, in od tedaj spi spanje pravičnega.

Leta 1898. pa je poklical v življenje konsum z imenom „Gospodarsko društvo“ in zadal tedaj prvi udarec „spravi“. Menil je s tem vzdržati v trnovski občini svojo oblast, ki je na vseh koncih in krajih pokala, no narod je bil že spoznal darove klerikalne stranke, in ostal je brezuspešen ves trud. Klerikalni kolovodje v Ljubljani niso hoteli ustanovitve preprečiti, ker so bili mnenja, da ima Rudolf še na vaje tih narod kot v začetku. Njegovo delovanje pri konsumu je več ali manj znano. Znano je, kako dobro je znal kupovati, posebno moko, znano je, kako je moral plačevati kazni, ker je nepostavno točil pijače in zaradi drugih nezakonitosti; no in po posojilnici je prišlo na vrsto gospodarsko društvo. Delali so bilanco kakih štirinajst dni in vzeli so mu ključ, ter jih izročili bivšemu podžupanu, ki pa se jih je naveličal v štirih dneh, tako da jih ima sedaj že zopet drugi, katerega pa je krstil včas tudi duhoviti Rudolf v Aleša, ker mu pristojna po njegovem mnenju prostor bolj pod stopnicami, kot pa v prodajalnici.

Po zaslugi Rudolfovi prišlo je tudi trnovsko županstvo za štiri leta v klerikalne roke. Pravi župan je bil, to seve, Rudolf, a po imenu županu Benigarju, je bilo treba plačevati razne kazni povrh vseh nosov, ki jih je brezplačno dobil, in zdaj je novo županstvo — izvoljeno navzlic trem rožnim vencem, ki so jih v našem samostanu zmolile nune in deklice za zmago Rudolfovo; gotovo niso prav molile, — še tako zlobno, da ga tirja kakih 100 K povračila, ko je isti v javni občinski seji vendar sam priznal, da ni bil zmožen opravljati tega posla! Ti preklicani liberalci, da nimajo kar nič smisla za taka priznanja!

Toliko o javnem delovanju Rudolfovem. O privatnem pa kolikor mogoče malo, — dasiravno je ono interesantno tako, da je v resnici težko biti kratkim, — ker ni

tič prav ponižno: „I saj niste pijani, tudi niste padli, samo tisti vas je vrgel, katerega ste pri sebi v flaši nosili; no pa je tudi že „hin“ tam v blatu.“

In smeje odidejo kmetje samaritanci, njih dušni pastir pa torklja nazaj v farovž — po novo zalogo.

To je bilo vse drugače v Z. Tam se je one dni pela nova maša. A takrat so jo pili in jedli vsi navzoči kmetje, in sicer — zastonj; znani univerzalni ženšj kaplan S. pa je stregel kmete s hitrostjo in ljubeznivostjo dunajskega „grand-café-kellnerja.“

„Le pijte ga možje“, je klical, in škrijci so mu opletali graciozno okolu tolstega telesa; „le pijte ga“, zaklical je, pri sebi pa je mislil: „Saj tako ni moje!“ Z ljubeznivo lahkoto prenašal je kar po 20 vrčkov pe-nečega se piva, in žarkimi pogledi koketiral z lepo učiteljevo hčerko. Bil je oni dan to, kar je zmeraj, pravi univerzalni ženšj: dušni pastir, govornik, natak, konzular, agitator in last not least — srečen galantuomo.

Nedavno pa je bila nova maša tudi na St. blizu Ljubljane. Starejši tovariši mla-dega novomašnika so ga pregovorili, naj napravi čim največjo pojedino ter naj po-vabi čim največ gostov. In res, zaklali so celega vola, 130 rac, kur in piščancev, kupili teleta, dva soda vina itd. Toda novo-mašnik se je začudil. „Ofer“ se je obnesel skrajno žalostno, namesto kronic so po-la-gali brumni „farmani“ le — fiske! Prepa-

moj namen staviti danes Rudolfa na za-tožno klop, temveč le one, ki so dopuščali, da je mogel Rudolf toliko časa tako delovati.

Kapelan Rudolf ima svoje športe, ka-terih jeden je dozdej pri nas na Sloven-skem lasten menda le snovatelj kon-su-mov n. pr. v Šmihelu, Dobropoljah itd. in ta je, da rad drago kupuje hiše, zemljišča, da napravlja ceste, ki jih potem zazida, z eno besedo, da denar pri vratih ven meče. Nič manj kot štiri hiše je kupil v Trnovem, tri je prepisal na svoje ime, jedno na Go-spodarsko društvo, kateremu nosi k več-jemu 2 1/2 %! — dve od treh svojih je po-drl in sezidal nekaj novega. No kaj pa je to, ne ve nihče prav. Nekateri menijo, da predočujejo ti zidovi razvaline jeruzalem-skega mesta, drugi pa pravijo, da seženj visoko poslopje, ki stoji že dve leti, je go-tovo kak aniteater, a kaj je drugo, ki je od lanske jeseni v sredini pokrito, ob kon-ceh na prepuščeno milosti snega, dežja in burje, tega ne vedo ti nikakor povedati. Res vredno ogledati si stavbo, no pa saj je dobiti obe stavbi na razglednicah, in baj se poslali tako razglednico s hudo-mušnim napisom „Memento mori“ tudi osnovalni skupščini nove Gospodarske zveze, kjer so bili zbrani gospodje, ki so v vseh stvareh strokovnjaki. Pričakovati je bilo z ozirom na to kake učene razprave v Slo-vencu, ki bi nam pojasnila namen takih stavb, no dozdej čakamo še vedno zastonj nanjo, in nismo še zdaj na jasnem, kako imenitnost imamo prav za prav v Trnovem.

Ta šport je moral stati Rudolfa blizu 50.000 K, od kojih si je približno 40.000 K moral izposoditi. Menda 12.000 K so te dni vknjižili na korist Hranilnice in poso-jilnice v Trnovem, oziroma Gospodarskega društva, a ostanek je Rudolf dolžan Ljud-ski posojilnici v Ljubljani. No za vse po-sestvo Rudolfovo ne bode navaden pameten kupec dal več od 26.000 K! Na tako var-nost posojujejo Šušteršičevi denarni zavodi! Le jim nosite denar, stare device, če ga ne bodete videle več, pa vam preskrbe kleri-kalci zanj morda nebesa!

Drugi šport Rudolfov, ki pa ni bil za soobčane tako nedolžen kakor prvi, je prav-danje. Rudolf je pravi prototip kmeta iz Tožbanje vasi. Malone vsak obrtnik, ki je prevzel za njegove stavbe kako delo, mor-al je iztirjati plačilo pravnim putem, ali pa s pritožbo pri škofijstvu. No tudi z drugimi se je pravdal, a je dobil menda od vseh pravič le — jedno. Dr. Šušteršiču je dal zaslužiti za zastopstvo, kakor se je sam izrazil, okoli 8000 K. Nič manj ko štirikrat je bil obsojen zaradi razžalenja časti, jedenkrat je sklenil poravnavo ter plačal 200 K globe in stroške. Kako je vsemu in vsakemu nasprotoval, razvidno je tudi iz tega, da je svoječasno vodil med ljudstvom celo agitacijo proti taki institu-ciji, kot je požarna bramba, in to popol-noma brez povoda, le zato, ker jo vodijo neljube mu osebe.

A da je kapelan Rudolf tudi don Juan

denih lic je šel k pojedini nesrečni novo-mašnik in niti prisotnost njegove prevzi-šenosti ga ni mogla potolažiti. No, upal je, da bodo pustili gostje, kakor je običaj, vsaj pod krožniki kaj, da se poravna veliki dolg Toda tudi pojedina se je pokazila. Kuharice so se bile napile in na mizo ni prišlo niti toliko, da bi se bili gostje nasitili. In razšli so se, pod krožniki pa ni ostalo nič. S solznimi očmi je zrl za njimi ubogi, zadol-ženi novomašnik. Bonaventura pa je s po-sebnim nagovorom apeliral na dobro srce faranov, da pomorejo plačati vola, race, vino itd.

Ah, srečni ljudje, vi kmetje! Vas ne mori dolgčas podeželne dežja. A mene je ta dolg čas zopet prepolnil v Ljubljano. In prehodil sem ulice, veseleč se nad krasnim uspevanjem našega ljubega mesta. Tam na voglu trga pa začujem najedenkrat tuje zvoke — govori se italijanski.

„Samo v Tivoliju še nisva bila. Kje le vodi pot tje“, tako sta govorila tujca, dva starejša gospoda.

Jaz kot uljuden človek pristopim in jima povem, seveda po italijanski, kje naj hodita. Predno smo prav vedeli, bili smo v živahnem razgovoru, v katerem nista tujca mogla prehaliti naše Ljubljane. A končno pripomnila sta še: Vse je lepo in čedno v Ljubljani, samo nekaj rečij ima preveč: „Preveč društev, preveč kolesarjev, preveč psov in — preveč farjev.“ E. Nikarad.

prve vrste, ni v današnjih časih nikako čudo. Marsikatero bi lahko povedali o nje-govih dogodbah, marsikatero o njegovih skrivnih potih in zaprekah na njih, o za-bitih ključavnicah itd., a kaj bi šele mogli povedati nemi zidovi, naj si bodi njegovega stanovanja, kolodvorskih poslopij, ali pa po-sebno gotove hiše, oj, tam za griči! Pa moliti menda vendar ne hodite ob nočnih urah tja, g. kapelan, ko imate doma cerkev pred nosom?

No nič o tem. Pustili smo mu to ve-selje po dobrem preudarku. Prejšnje čase naznanili so duhovnika, ki je spodkopaval ljudsko moralno, škofijstvu in to ga je po-klicalo na odgovor. Dandanes pa ne kliče škofijstvo duhovnika na odgovor, pač pa po-tom sodišča tiste, ki žele, da bi oni, ki oznanjujejo božjo besedo, tudi po nji ži-veli, kakor se je to zgodilo rodoljubom v Starem Trgu. No pred sodiščem tako stvar dokazovati ni v naših časih kaj varno, saj je splošno znano, da je kapelan Rudolf plačal dr. Šušteršiču okoli 1800 K ekspan-zarja tedaj, ko je bil obdolžen, da je na-vajal h krivemu pričanju in to vsled tega, ker je Šušteršičev sollicitator iskal glavno pričo po Trstu, Pulju, Reki in sicer uspešno iskal, kajti glavna priča ni prišla k obrav-navi, in kapelan Rudolf je bil oproščen. Škofijstvo je lahko prepričano, da mu radi takih stvari ne bodemo delali sitnosti, saj pa so one tudi kaj pripravne, vzeti duhovstvu tisti nimbus, ki ga največkrat nezasluzeno vživa, vsaj prihaja po njih ljudstvo do prepričanja, da so tudi božji namestniki pod kožo krvavi, dasi so one globoko obžalovati, ker se po njih spodko-puje tudi ljudska moralna.

Pri tako obširni delavnosti je naravno, da kapelan Rudolf ni imel časa opravljati svojih dolžnostij kot duhovnik in kot ka-tehet, je naravno, da včasih kar več tednov ni poučeval v šolah, in da so otroci, ka-terem je bil učitelj, kaj slabo podkovani v veronauku, kakor so sedaj, odkar je kapelan Oranč tajnik Hranilnice in posojilnice, tudi oni, katere ta poučuje, o čemur smo se prepričali pri letošnji skušnji koncem šol-skega leta v Trnovem.

Da bi naredila konec združbam, pre-pirom, razporom, katere je povzročil Ru-dolf med narodom, obrnila so se vsa žu-panstva trnovske župnije dvakrat s pro-šnjami do škofijstva, da bi Rudolfa preme-stilo. No zastonj. Niti odgovora jih niso vredne spoznali. Prvič je bilo to za Misijske. Ker je bil Rudolf ljubljeneč sedanjega kar-dinala, bilo je to naravno. No da pa so sedanji škof in njegovi svetovalci Rudolfa še šesto in sedmo leto njegovega vsestran-skega delovanja držali v Trnovem, da ga sedaj odstranijo, ko je izgubil med ljud-stvom vpliv, in ga je zaradi tega odstavil Šušteršič od vodstva tukajšnjih klerikalnih zadrug, da ga šele vsled tega premestijo iz Trnovega, znamenje je to, da gledajo ti gospodje pri svojih duhovnikih na politično in drugo, neversko delovanje, da pa se ne brigajo zato, v koliko vzgajajo isti med mladino in ljudstvom verski in nra-vstveni čut, niti v toliko kot za lanski sneg, zna-menje je to, da jim je povzdiga istega ravno tako malo mar, kot onim, da so vredni jedni drugih. A dobro, da to vemo. Pomoči pri škofijstvu v takih zadevah ne bodemo več iskali, saj je bi zastonj. A pomagali si bodemo sami, in to z javnim delovanjem, popolnoma odkritim, vsem v presojo. Hva-lili ste v „Slovincu“, da rijete kot krtje pod zemljo, no mi nismo prijatelji teme, da bi krte posnemali, pač pa luči, in v znamenji luči bode vedno naša zmaga, ako da Bog in sreča junačka!

Vodstvo klerikalne stranke ter škof sedanji in prejšnji in njihovi svetovalci so sokrivci Rudolfovega delovanja, sokrivci vseh nerednostij, razprtij, sovrašttev, pravd itd., in naj se skušajo zdaj tudi oprati s tem, da so Rudolfa žrtvovali, da so mu pritiskali pečat grešnika na čelo. Da, še večji krivci so kot Rudolf, kajti on je de-loval v strasti, oziroma nepremišljenosti, dočim so mu oni premislekoma to dopu-ščali. To smo hoteli pibiti, kajti vsakemu svoje: čast komur čast, krivda komur krivda!

V Ljubljani, 18. avgusta.

Nova mešetarjenja.

Körber se je vrnil iz Išla, in včeraj je imelo ministrstvo že svojo sejo. Razdelile so se uloge in nova mešetarjenja za rešitev najnujnejših državnih potrebščin se začno

— kakor poroča „Neue Freie Presse“ — tekem 8—14 dneh. Kakor je informirana z Dunaja brnska „Moravska Orlice“, bo ob-ravnava najprej dr. Rezek, češki minister, z zaupnimi možmi Mladočehov in s fevdal-nimi veleposestniki radi tega, da se spravi parlament zopet v tek. Za jednak namen bodo na Dunaju obravnavali z zaupnimi možmi levice ministrski predsednik dr. Kör-ber, justični minister baron Spens, baron Chlumecky in dr. Baernreither, ki so vsi dobro informirani glede želja Körberja. Usta-voverni veleposestniki na Češkem in Morav-skem so že dali svoje pritrdilo. Tudi „Lidove Noviny“ javljajo, da začne vlada že v krat-kem obravnavati v vsemi velikimi stran-kami. Jugoslovanski klub ni bil doslej še nikjer imenovan. No, izid tega mešetarjenja je že znan. Čehi zahtevajo najprej mir in red v svoji deželi, potem se lotijo šele go-spodarskih nalog države. „Narodni Listy“ pišejo, da bi bili Čehi pač jako slabi poli-tiki, če bi se odpovedali uspehom 17. okt. m. l. Rezek in baron Parish ne bodeta pre-govorila Čehov, da bi opustili obstrukcijo radi državnih potrebščin, kajti kakor hitro bi imel Körber svoje potrebščine, bi dejal: Čehi in Rezek so storili svojo dolžnost, zato lahko — gredo! No, te blamaže Čehov Kör-ber ne doživi!

Anarhizem in klerikalizem.

V poslednji številki revije „Wage“ je bil članek pod tem naslovom, ki je radi znane polemike med našim listom in „Slo-vencem“ še posebno zanimiv. Članek piše, da ni bilo treba biti ravno prorok, da bodo reakcionarci, zlasti pa klerikalci zlo-rabili umor italijanskega kralja za napad na vse svobodnemiselnne stranke ter očitali svobodnim in socialnoreformatorskim ide-jam, da so krive anarhizma in njegovih zločinov. Klerikalci trdijo, da je odprava cerkvene države začetek konca rednih državnih razmer, in da je vse socialne bede v Evropi krivo to, da je papež izgubil posvetno oblast. Članek pravi, da imajo prav klerikalci najmanj vzroka napadati razmere, ki so povzročile anarhizem, ker se bijejo le po lastnih ustih. Med klerikalci je bilo dovolj morilcev kraljev. Velika jezuita Sa in Mariana nista morilca Henrika III., dominikanca Jacquesa Clementa, prav nič obsojala in Filip II. je morilca Viljema Oranjskega, Gécarda celo dvignil v plemi-ški stan. Umor ostane umor, četudi koristi morda cerkvi. Sedanjih prežalostnih soci-alnih razmer v Italiji so največ krivi kleri-kalci. Več stoletij trajajoče razmere v Rimu in duhovniški regiment, to je treba poznati, če treba soditi o sedanji Italiji. Kako pa je bilo v nekdanji „vzorni“ klerikalni državi? Pod Pijem VI., najodločnejšim braniteljem papeške posvetne oblasti, je bila cerkvena država tako propala, da se je mogla kosati z njo samo Turčija. Trgovina z žitom je bila monopol papeške vlade, kupčijo z živino so oskrbovali korumpirani papeževi urad-niki, kmetijski stan je bil beraški ter iz-rabljevan od brezvestnih najemnikov, in-dustrije ni bilo, beračenje je bilo poklic najnižjih slojev ter se je v Rimu naravnost gojilo. Kakor gospodarsko, tako je bilo tudi duševno in nra-vsko uboštvo. V 11. letih vlade Klementa XIII. se je dogodilo samo — 12.000 umorov in 4000 se jih je dogo-dilo v Rimu. Roparjev in banditov ni bilo nikdar toliko, kakor v papeževi državi. Ceste so bile tako nevarne, da se v neka-tere kraje škofje sploh niso upali. Od leta 1848—1856 je dal papež usmrtiti 500 oseb. Take so bile tiste idealne razmere v pape-ževi državi. Kakor v Rimu je bilo tudi drugod, na pr. v Neapolju. Današnje nizke nra-vne in žalostne gospodarske razmere so le posledica časov papeških vlad! Italija ima danes za Španijo, ki je takisto najbolj klerikalna država v Evropi, največ anarhi-stov. Katoliški fanatizem rojeva povsod enake cvetove. Ali je morda slučaj, da so Italija, Španija, Francija in Avstro-Ogrska domovine dejanskega anarhizma? Kjer so klerikalne vlade, povsod je narodno gospo-darstvo na tleh, kajti klerikalci so najslabši gospodarji. Klerikalizem je soroden z anar-hizmom v tem, da je neizbirčen v bojnih sredstvih. Vse mu je dobro, da uniči sov-ražnika ali nasprotnika, bodisi gospodarsko ali duševno. Samo da zmaga, pa naj pro-pade vse naokoli. Klerikalci sklepajo na-ravnost kompromise z anarhisti ter so do-kazi zgodovinski. Tako so se hoteli zdru-žiti na Francoskem klerikalni antisemitje z

☛ Dalje v prilogi. ☚

anarhisti, in celo na Dunaju so imeli zveze z anarhističnimi socialisti. Klerikalizem in anarhizem se odlikujeta z enako blaznim fanatizmom, neizbirčnostjo v orožju in v smrtnem sovraštvu. Klerikalizem in anarhizem sta si brata.

Hrvatje na Kitajskem.

Vsi dunajski in budimpeštanski listi so pretiskali iz službenega lista „Wiener Abendpost“ oni del izveštja, katerega je poslal poveljnik bojne ladije „Zenta“ o bitki v luki Taku, kjer so se pri osvojitvi ondodnih utrdb posebno odlikovali naši mornarji. Vse avstro-ogrsko časopisje se navdušuje nad hrabrostjo teh naših mornarjev, a noben list ne pove, da je bilo vsaj 1/4 teh mornarjev Hrvatov. Madjara menda sploh ni bilo nobenega, Nemci pa so le častniki, katerih je bilo jedva pest. Francoski poslanik Pichon v Pekinu je v svojem poročilu tudi posebno pohvalil naše mornarje. Tudi to poročilo je s ponosom ponatisnilo vse avstro-ogrsko časopisje, a Hrvatov ne omeni nihče, dasi so bili vsi prostaki nedvomno hrvaške narodnosti. Hrvatje, ne Nemci, Madjari ali Italijani, so delali čast naši državi tudi to pot kakor že večkrat, a ta zasluga se ne omenja niti v vladnih listih! Kjer treba prelivati kri in kjer treba junaštva, tam so Jugoslovani, Hrvatje in Slovenci, povsod prvi. Kjer pa se delé časti in odlike, kjer se vihte oficialne kadilnice, tam pa so prvi na mestu Nemci, Madjari in Italijani. To treba pri tej priliki konstatirati iznova. No, konstatirati pa tudi treba, da se Jugoslovani — makar brez oficialnega priznanja — prav dobro zavedajo svoje vrednosti, in da vedó, kako britko so potrebni naši državi!

Cesarjeva sedemdesetletnica.

Z današnjim dnem je vstopil presvetli vladar habsburške monarhije, cesar Franc Jožef I. v 70. leto svoje starosti in vsi, domovini in vladarski hiši v stari zvestobi vdani narodi in sloji hite, da kar mogoče sijajno manifestirajo svojo ljubezen in svojo udanost njemu, ki nosi že 52 let slavno, a z bodečim trnjem prepleteno cesarsko krono, njemu, ki je, zatajivši samega sebe in v zlic vsem bridkostim, kar mu jih je naklonila nemila usoda, vztrajal na svojem mestu, in z uprav vojaško zvestobo in brezprimerno požrtvovalnostjo služi sreči in blagru skupne domovine in njenih narodov.

Iz milijonov in milijonov src kipi danes goreča molitev k nebu, naj podeli cesarju obilo jasnih dni in naj ga ohrani domovini in narodom do skrajnih meja človeškega življenja.

Tudi slovenski narod praznuje cesarjevo sedemdesetletnico kar najsijajneje. Povsod križem naše domovine so se delale za to redko slavnost obširne priprave, povsod so vsi sloji prebivalstva hiteli, da ta dan pokažejo svojo udanost prejasnemu nositelju cesarske krone.

Ljubljana je lahko ponosna, tako lepo je poslavlila ta praznik. Mesto je vse v zastavah, razne hiše in izložbe pa so vrh tega še okrašene z vsakovrstnimi emblemi ali so razstavljene cesarjeve podobe in cesarjev kip.

Sinoči je bila splošna razsvetljava, ki se je jako lepo obnesla. Razsvetljava je bila resnično impozantna. Zlasti krasno so bila razsvetljena nekatera javna poslopja, kakor magistrat, „Mestni dom“, hiša dež. odbora, gledališče, muzej, deželno vladno poslopje, „Narodni dom“, višja dekliska šola in razne cerkve, pa tudi posamezne druge hiše, kakor Recherjeva, „na Osojah“ in hiša kranjske branilnice ter „Narodna kavarna“, kakor tudi izložbe pri Benediktu, Grobelniku, Šumiju itd. Mnogoštevilno občinstvo, ki se je gnetlo po ulicah, se razsvetljava kar ni moglo načuditi.

Danes je bila zjutraj maša za vojaštvo na dvorišču nove vojašnice, v stolni cerkvi pa pontifikalna maša, katere se je poleg zastopnikov vseh javnih oblastev in korporacij udeležilo mnogobrojno občinstvo iz vseh stanov.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 18. avgusta.

— Osebnost. Poroča se, da je dvorni svetnik pri dež. vladi g. A. Scheimerl prosil za umirovljenje.

— Zaroka. Došel nam je glas, da se je gđc. Vladimira Hrenova, hči grajskega in domorodca g. Franceta Hrena zaročila s c. in kr. nadporočnikom, Čehom g. Václavom Hucl-om. Prav srčno čestitamo!

— Za mestne reveže. Ravnatelj kranjske industrijske družbe gosp. Karol Luckmann je z ozirom na to, da povodom cesarjeve sedemdesetletnice vsled odsotnosti svojega stannovanja v Ljubljani ni mogel razsvetliti, daroval 100 kron za mestne reveže.

— Nemškonacionalne demonstracije. Mej sinočno razsvetljava se je ponekod videlo nekaj zastavic in balončkov v frankfurtskih barvah, a vse so bile v varnem zavetju. Demonstrantje so menda vedeli, da bi se sicer ne veselili dolgo teh zastavic in balončkov. Ob Ljubljani je sin necega vladnega uradnika razobesil dvoje frankfurtskih zastav. Ko se je to sporočilo županu, je ta takoj poslal policijskega komisarja tja, ki je odredil, da se te zastave odstranijo. To se je tudi zgodilo. Rečeni uradnik se je opravičil, da je njegov sin razobesil te demonstrativne zastave brez njegove vednosti.

— „Halbasien“. To bi bilo najprimernejše ime za nekatere dežele naše države, vsaj kar se tiče šolstva. „Statistische Monatshefte“ so prinesle članek dr. Badenija „Schulpflicht und Schulbesuch in Oesterreich“, ki to jasno kaže. Nad 30 let že imamo zakon o splošni dolžnosti šolskega obiska; po tem zakonu mora vsak otrok šolo obiskovati. V resnici pa je v l. 1894/95. mej 3.872.965 otroci, obvezanimi obiskovati šolo, bilo 392.873 otrok, ki sploh niso nobene šole obiskovali. Mej temi jih je bilo največ v Galiciji; v Istri jih je bilo 17.653! Razen teh izkazanih otrok, ki ne obiskujejo šole, je pa po zatrevanju „Stat. Monatsh.“ v Galiciji še kakih 300.000 družih otrok, ki ne hodijo v nobeno šolo, pa so bili iz uradnih izkazov kar na kratko izpuščeni. Na Kranjskem je bilo 1896/97. leta 3394 otrok, ki niso obiskovali nobene šole in sicer radi tega, ker so bile šole preoddaljene. Članek v uradnem razglasilu „Stat. Monatshefte“ kaže, da je šolski obisk najboljši tam, koder imajo klerikalci najmanj vpliva, najslabši pa tam, koder imajo klerikalci moč v rokah. Kakšna bi bila šola, če bi jo klerikalci dobili v roke, to se tudi vidi iz citiranega članka. V njem je glede ekspoziturnosti in šol za silo rečeno doslovno: „Večina (taciš sol) se nahaja v alpskih deželah, na Štajerskem, na Kranjskem in v Primorju, a vodijo jih duhovniki, kateri se po poročilu c. kr. deželnega šolskega sveta goriško-gradiščanskega čisto nič ne trudijo, da bi dosegli dober šolski obisk in dobre učne uspehe“. Menda ni treba pisati k temu posebnega komentarja.

— K poglavju o plesu. Največja greha, kar jih more na Kranjskem storiti krščen človek, sta: ples in čitanje „Slov. Naroda“ in „Rodoljuba“. Vse drugo se še odpusti, le to dvoje ne. Seve da so tudi izjeme. Škof je prepovedal brati „Slov. Narod“, sam ga pa vendar vsak dan bere in ravno tako ga bero njegovi kanoniki. Še več! „Slovenec“ ponatiskuje večkrat cele odstavke iz „Naroda“ in zapeljuje tako ljudi v greh. Morda stori to iz same hudomušnosti, da pokaže tako smešnost škofovega ukaza. In prav tako je s plesi. Ples je postal strašen greh ples poštenih ljudi. V katoliški oštariji na Glincah, katero so pred otvoritvijo blagoslovili frančiškani, pa plešejo vsako nedeljo kar se da. Tu ples ni greh, menda ker se plesalke rekrutirajo največ iz kategorije tistih žensk, ki se čez dan najraje potikajo na Gradu, na Golovcu in v tivolskem gozdu! Kako vse drugače je bilo nekdaj! Iz sv. pisma vemo, da je kralj in prorok David plesal na čast božjo. Njega so posnemali tudi katoliški duhovniki. Naj navedemo samo en sam izgleđ. Župnik obširne glavne župnije hoče je bil vezan, začeti ples ob cerkvenem opravilu v Rušah pri Mariboru, in sicer z županjo, a zato je dobil pitanje vola. (Glej Schmutz in Janisch: Topographisches Lexicon von Steiermark sub voce Kötsch.) In danes! Danes je ples jeden najhujših smrtnih grehov!

— Vsedel se je na limanice. Kdo? Nihče drugi, kakor dolski župnik g. Karol Cemé! Ali niste, g. župnik, razumeli, da smo Vas z notico v „Slov. Narodu“: „Dobro jo je skupil“ le potegniti hoteli? Če nam

Vi, gospod župnik — kakor sami v „Slovenec“ priznavate — iz prižnice rečete: „Ker se bliža cerkveni shod pri podružnici v Beričevem, naznanjam Vam, da morajo kake 3—4 prvi možje iz Beričevega priti v župnišče, kateri se bodo zavezali skrbeti, da plesa itd. ne bo. Ako pa veljavni mož v župnišče ne bo, tudi sv. maše v Beričevem ne bo.“ (Zares lep slog imate! Pisec.) In še dodaste: „namesto da toliko denarja potrosite za pijačo, dajte rajše malo več na altar, ko bo darovanje.“ Ako nam Vi, nestrpni gospod, torej to rečete, menite, da smo mi tako naivni, da bomo potem še k Vam v župnišče moledovati prišli? Nikoli! Zvedeli ste pa gotovo naš odgovor, da bomo ples opustili, se postili in k „imenitnemu“ ofru šli, če boste tudi Vi, g. župnik, za naše obrtnike davke plačali, ker imajo ti le „na žeganju“ nekoliko več skupila. Ta naš odgovor raznesel se je namreč po celi župniji. Sedaj, ko smo se malce pošalili, bili ste, g. župnik, takoj s pojasnilom na pozorišču, dasi ste pravo za pravo vse potrdili. Zakaj pa niste pojasnili onih dveh Vampredbacivanih slučajev, ko sta morala dva zadnjo popotnico težko pričakujoča bolnika brez te na oni svet? Opustili ste ta dva slučaja pojasniti, ker ste med istim časom dobro „papcali“ in „pupcali“, ter morda še nekoliko „pospančkali“. Če bi bili le količkaj tolerantni, izhajali bi z nami prav lahko, ker ste pa itak nestrpnež, gledali Vam bomo vedno na prste ter Vas po potrebi po njih krcnili.

— Klanfarjev Tone v Št. Vidu — cesarski namestnik. Srečni Št. Vid! V svojem ozidju nimaš samo božjega namestnika, ampak tudi posebnega cesarskega namestnika. Včeraj ti je bil slovesno predstavljen in to v žaru bengalične luči. Božji namestnik je sinoči slovesno proglasil Klanfarjevega Toneta za cesarskega namestnika. Zgodilo se je to tako-le: V proslavo cesarske 70letnice je bila sinoči v Št. Vidu razsvetljava. Ko je prijazni Št. Vid žarel ves v lučicah, zbralo so se cerkveni pevci pred županovo hišo in tam „zapeli“ nekaj pesmic. Tako strašnega petja je pač malokje slišati. Po petju je imel župnik pred županovo hišo dva govora. Najprej je govoril o cesarju in pozval navzočnike, naj presvetlemu vladarju zakličejo „živio“, čemur se je številno občinstvo navdušeno odzvalo. Potem pa je župnik še jedenkrat govoril in pozval občinstvo, naj županu Belcu, katerega je imenoval cesarjevega namestnika v Št. Vidu, zakliče „živio“. Nekateri so se odzvali, drugi so se smejali, tretjim pa je ta nesramnost kar sapo zaprla. Klanfarjev Tone pa je ponosno gledal okrog sebe. Oblečen je bil v najlepšo svojo obleko, v ognje-gasno uniformo in stal med dvema fantoma, ki sta ga razsvetljevala z umetalnim ognjem. . . . Res, drzovitost teh ljudi presega vse meje. Celo na cesarjev rojstni dan se ne morejo dostojno obnašati. Ne vemo, ali je župnik z namenom ali iz nevednosti proglasil Klanfarjevega Toneta za cesarjevega namestnika v Št. Vidu. Če je to storil iz nevednosti, potem zasluži, da postane kanonik. Ali dozdeva se nam, da sta župnik in župan zlorabila lepo patriotično slavnost, da vprizorita politično komedijo. Belčev vpliv gineva. Ljudje so se tega ošabnega človeka do grla naveličali, in ker vesta župnik in župan, da z nasilstvom in z nesramnostjo ne bosta mogla več dolgo izhajati, zato sta začela zdaj ljudstvo slepariti, da je Klanfarjev Tone — cesarjev namestnik. In res, pelo se je pred županovo hišo, kakor da je cesarjev namestnik, in „živio“ se je klicalo v isti sapi presvetlemu cesarju pa Klanfarjevemu Tonetu. To je že od sile! To se pravi, delati se norca iz slavnosti ob cesarjevi 70letnici in delati se norca iz poštenih dobrih šentvidcev. Kako da se kaj takega trpi, je res nerazumljivo.

— Faliran jezuit itd. Iz Podrage se nam piše: Pred kratkim poslala je Previdnost škofa Bonaventura na Vipavsko duše past faliranega misionarja Josipa Ferjančiča, ki je še malo prej z neko mlado vdovo (?) ondod misioniral. S tem pa nismo nič slabega reči, kajti držala sta se prav spodobno in pobožno, da sta morala vsakomur v oči pasti. — Naši klerikalci morali so dati duška svojim bolečinam po tolikih in tako sramotnih porazih ter so si izbrali v ta namen shod pri M. Božji v Logu dne 15. t. m., za trobento pa, ki naj bi preteč in svareč te bolečine Vipavcem

v primernih akordih trobentala, rečenega odpuščenega misionarja. — Gospodje se niso zmotili, kajti mož je res dokazal, da v strasti in surovosti daleč prekaša vso vipavsko duhovščino, in da je on edini, ki je znal krepko in jedrovito izraziti ono, kar njegovi somišljeniki morda le v srcu čutijo. Ne mislim posneti cele njegove „pridige“, ker bo pač zadoščevalo, ako navedem, da je psoval liberalce Vipavce, ki nočejo po nobeni ceni klerikalcev voliti, z „norci, osli, ki rigajo svoj i a i a i a!“ Utis tega govora bil je tako velikanski, da so se ljudje v cerkvi smijali, in da se danes po celi dolini na ulici in na polji le še z „i a i a i a“ pozdravljajo! Kaj hočete še več! Klerikalci pa niso baje s to novo trobento in njenim predvčerajšnjim uspehom nič kaj zadovoljni in jih je ta „Kraftprobe“ hudo razočarala! — Kaj čuda, da so tudi misionarji tega moža s hruške stresli, ker ljudje s tako vzgojo so sposobni le za vaškega — čednika. Sicer so se pa naši klerikalci udali v svojo usodo, prav odkritosrčno so brzojavili „Slovenec“, da so jih volilci na cedilu pustili, pozabili so pa povedati, da bi se bilo skrčilo število njihovih volilcev na 4—5 glav, da niso naših ljudi z raznimi sredstvi ustrahovali. V prihodnje pustili jih bodo na cedilu tudi „večno žejni“ volilci III. razreda, ki so morali igrati ulogo „zatiranega in stiskanega ljudstva“ proti temu, da so skozi nekaj mesecev po klerikalnih gostilnah za račun klerikalne stranke popivali, kajti Mici Kovačevi ne bo dal noben krčmar več vere, ker je tudi pri naši volitvi tako pošteno postopala, kakor pri ljubljanski, ter bo v kratkem pred sodnikom odgovarjala, „zakaj ni nič pvačava“. Glavni vzrok pa, da so klerikalci tako strahovito pogoreli, tiči baje tudi v tem, da je stotnik D. posvetil svoje duševne moči mesto volilnemu boju študiranju klerikalnih logaritmov, in da je neka v skrivnosti vipavskega župnišča zapletena „dama“ klerikalcem odtegnila mogočno svojo roko, ker jej je neki hudo zagrizen klerikalec malo pred volitvijo poslal običajno razglednico, na kateri je bilo baje videti prekrasno in golo žensko bitje v najzapeljivejši pozi, in pod katero so bile krepko začrtane v podobi nagrobnega napisa besede: Tempi passati, che Nanna mostrava! — Gospod urednik! en prav prisrčen „i a i a i a“!

— Z Gorenjskega se nam piše: Za danes Vam kratko poročamo, da se je neke pri nas pred par dnevi zgodilo zločinstvo zoper religioznost katoliških vernikov. Velik praznik je bil in ljudstvo bi se bilo rado vdeležilo svete maše. To pa se je na strogo povelje župnikovo brez vsakega vzroka siloma zabranilo, ter so se čakajočim vernikom vrata zaprla. Neko staro ženo, ki se je srečno ukradla v cerkev, je mežnar siloma in surovo izpehal iz cerkve. K maši je smelo kakih osem oseb, sicer je bila cerkev prazna. Kristus je učil: „Pridite k meni vsi. . . .“ To je tudi mežnar, priprosti mož uvidel ter naposled odprl vrata in dejal: „Če sem prav ob službo, Vam bom odprl“. Večinoma so se bili mej tem ljudje razšli, kolneč in ogorčeni, da ne smejo v svoji cerkvi spolniti na velik praznik svoje najsvetejše verske dolžnosti. Bodemo videli ali dobe odvezo, ker niso bili ta praznik pri maši! Nekaj ljudi pa je šlo potem v cerkev in molili so, da bi Bog zopet razsvetlil župniku od slepe strasti in gospodstvalželjnosti otemnelo pamet. Mašo opravljajoči duhovnik ni o tem ničesar vedel ter potem izjavil, da mu nikakor ni neljubo, ako se verniki vdeležijo njegove maše. Vso odgovornost pa je izrečno prevzel nase župnik, torej tudi to, da je mežnar suval staro ženo, in tudi to, ako bi bili ogorčeni ljudje vlomili cerkvena vrata. To je goli fakt! Na Bonaventuro se ne bomo obračali, ker bi bilo brezuspešno, pač pa prosimo posvetna oblastva, da naj se zanimajo za ta slučaj, sicer bode ljudstvo, ki se samo ne more braniti pred temi srednjeveškimi trinogi, zares nad vsem obupalo in podivjalo.

— Ta preklicani ples. Pohajkovelec po deželi nam piše: Potujoč na praznik dne 15. t. m. iz Tržiča peš na postajo Podnart, naletim v vasi Zverče na prizor, da je petorico godcev ob asistenci orožnika jako marljivo godlo, navzoči kmetski fantje in brhka dekleta so se pa prav urno sukali ob zvokih poskočnih koračnic, toda ne v gostilni, nego zunaj na cesti pred hišo. Radoveden, zakaj da se v gostilni ne pleše ter da je poleg tudi žan-

darm, stopim v gostilno. Tu se mi je povedalo, da je v bližnji vasi Kovor, kjer je župnija, danes cerkveno blagoslovljenje. Po starodavni navadi se je ta dan povsod tudi smelo plesati. Toda župnik Lovrenc Krištof ni letos zamudil prilike in je v svoji domišljivi vsemogočnosti vplival na klečeplezega očko župana Janeza Golmajerja, kateri je ob enem tudi cerkveni ključar, da se letos pri domačem cerkvenem blagoslovljenju prepove vsakoršen ples in godba. Gotovo se bojita, da ne bi se pripetil tak slučaj kakor v bližnji Kropi, kjer je pri plesu neka devica iz Marijine družbe zgubila »krancel« ter ga družega dne s solzami v očeh zahtevala nazaj od dotičnega tatu, baje da ga je ukradel, kar je pa pozneje sodišče dokazalo, da je devica v tatvino »krancelna« sama privolila. Povedalo se mi je, da se v fari Kovor kaj tacega ni bati. Pač pa se je reklo: fantje in dekleta nikakor nečemo tako plesati, kakor godeta župnik Krištof in naš župan, kateri se župniku v vseh rečeh klanja do tal. Mi hočemo plesati tako kakor nam godejo godci, koje smo si nalašč najeli, samo da fajmoštru in županu pokažemo, da nimamo pred njima takega strahu, kakor si onadva od nas mogoče mislita. Zakaj, če moramo ves teden težko delati, v tem, ko fajmošter dobro jé, pije, gleda le na to, da si še več premoženja, katerega ne potrebuje skupaj spravi, zakaj ne bi smeli mi enkrat v nedeljo ali praznik veseli biti ter malo poskočiti. Sprevidel sem, da se tudi mej tamošnjim ljudstvom že svita. Ljudstvo uvideva, da mu posamezni duhovni še celo čisto nedolžnega plesa ne privošči, kakor je to storil župnik kovorški Lovrenc Krištof s pomočjo kovorškega župana Janeza Golmajerja.

— **Pozor, slovenski trgovci!** Iz Trsta potuje po Notranjem neki potovalec z manufakturo, ki zastopa trdno Moher ter obiskuje tudi konsumna društva. Narodni trgovci! Ko pride k vam blagó ponujat, priglajte ga vsi v konsumna društva.

— **Cistercienci v Zatičini.** Piše se nam: V dopisu „Slovenca v pomislek“ sem pisal, da obsega sedanje nemško posestvo v Zatičini kacic 100 oralov. To ni res. Obsega jih par sto. Le hoste, lepe, stare hoste je več, kakor 100 oralov. Pri Muljavi je krasna hrastova hosta. Dotični bivši minister je Cisterciencem prodal to zatiško veposestvo za tako majhen denar, da pravijo tamošnji kmetje, da bo samo hosta plačala celo kupnino. Hosto pri Muljavi zdaj menihi sekajo, da dobijo kaj drobiža. Na Nemškem gleda država, da dobi hoste v svoje roke. Z vso skrbjo jih varuje, ker ve, da so velikega narodnogospodarskega pomena. Pri nas pravijo naši poljedelski grofje, da hočejo za kmeta skrbeti. Kmet nima dosti hoste, vrh tega je naša zemlja kraška, a vzlic temu se dajo krasne hoste — menihom in še pod ceno! Pomislimo to-le: Polje bi dalo nekaj kmetov, občina bi, če bi bila ona kupila vse to posestvo, imela lepo zalogo v krasnih hostah. Zatiški samostan pa bi se lahko porabil koristno, za urade, šole itd. Za kmeta skrbeti se to pravi! Ali je naš kmet te mnihe zopet nazaj poklical? K. S.

— **Izvrsten recept zoper anarhiste** priporoča tržaški „Novi List“. Škoda, da prinaša samo vsak teden jedenkrat svojo modrost na semenj. Ta klerikalni list priporoča postavodajalcem, naj obnove špansko inkvizicijo, in pravi, da bi bilo anarhiste žive dreti in polagoma žgati. To je ideja! Sicer se nahajajo tod in tam še neke prismode, ki sanjarijo nekaj o humaniteti, ali njihovi nazori so antikvirani. Pozabljeni bodo kmalu popolnoma in na njihovo mesto stopijo strogo katoliška načela, ki jih oznanja „Novi List“. Kadar zmagajo oznanjevalci vere, ljubezni in bratoljubja, gorele bodo zopet grmade in vrnili se bodo zlati časi španske inkvizicije, ko bodo anarhiste žive drli in polagoma žgali!

— **Križev pot dveh Dornberžanov.** „Soča“ poroča, da radi batujskih dogodkov sta bila dva Dornberžana, Moze-tič in Pelicon že dvakrat od goriške sodnije obsojena radi izsilovanja na 4 mesece ječe. Dvakrat je najvišja sodnja na Dunaju to razsodbo razveljavila in naposled odstopila vso stvar deželni sodnji v Trstu. Te dni sta sedela ta dva Dornberžana v petič pred sodnijo. Tržaška sodnija je sodila drugače, kakor goriška. Sodila je Dornberžana nekrivima hudodelstva izsilovanja, obsodila pa po § 305. na

3 odnosno 4 tedne zapora. Češ, da sta šuntala k dejanjem, ki so po zakonu kaznjiva. Kolikor nam znano, je odvrnil Moze-tič, ki je bil hudo pijan, na komisarja Prinčiča poziv: naj gre proč — „Lahi naj grejo proč!“ Kar se Pelicon tiče, ni bilo drugo dokazano, kakor to, da je proti komisarju Prinčiču rekel: „Jaz sem prisegel za presvetlega cesarja, zanj sem pripravljen dati kri! Žal nam je, da je laška kri našo cesarico ubila“. Radi teh izjav sta Dornberžana obsojena z motivacijo, da tiči v teh besedah šuntanje in kaznjivo dejanje! Nauke naj si iz te sodbe vsakdo sam izvaja. Le toliko rečemo, da je boljše držati jezik za zobmi ter hraniti svoj patrijotizem za boljše dobe! Dr. Stanič je takoj zglasil pritožbo ničnosti tudi proti tej obsodbi, in tako pride ta zadeva žalostnega spomina v tretjič pred kasacijski dvor — upamo zadnjič.

— **„Vespuliano“.** Kje je ta kraj? E, nekje v Brdih na Goriškem je, Vipolže, slovenske Vipolže, se imenujejo kar nakrat Vespuliano. Krstil jih je tako c. kr. davčni urad v Gorici. Ni zadosti, da nam Italijani pačijo naša lepa krajevna imena ter nadevajo našim čisto slovenskim krajem laške spake, sedaj se dvigajo tudi c. kr. služabniki, ki pačijo imena naših krajev. Proti takemu počenjanju protestujemo kar najodločneje ter zahtevamo, da se kaj takega v pridodnje več ne dopusti.

— **S Kala pri Št. Petru na Krasu** se nam piše: Nesreča nikdar ne miruje; zadela je našo vas s tem, da je dne 14. t. m. strašanski požar uničil 11 posestnikom popolnoma vsa njih poslopja, že spravljene poljske pridelke, kmetijsko orodje, hišno opravo, pet prašičev, jedno goved in nekaterim tudi obleko. Škoda se ceni nad 30 000 kron, zavarovalna svota pa znaša le 7 000 kron. Da se pa v kljub strašanskemu viharju ni zgodila še večja nesreča, zato gre v prvi vrsti iskrena zahvala gospodom uradnikom iz Št. Petra, to je gosp. kolodvorskega načelniku Šusteršiču, g. poštnemu oskrbniku Karižu, g. vratarju Novaku, gg. železniskima mojstroma tržaške in reške železnice Vadnjalu in Spegliču, kateri so s svojo lastno brizgalno pravočasno na lice mesta prihiteli ter z vso marljivostjo delali tako, da so se v istini izkazali, da so pripravljeni za rešitev nesrečnega siromaka žrtvovati vse svoje telesne moči. Iskreno hvalo izrekamo tudi hvalevredni šentpeterski požarni brambi in nje gospodom voditeljem in ces. kr. gg. orožnikom v Št. Petru, kateri so tudi s svojo lastno brizgalno prihiteli še pravočasno na pomoč ter delovali z največjo požrtvovalnostjo. Posebno nam ni pozabiti na našega gospoda župnika, kateri je tudi takoj prihitel na lice nesreče ter z vso marljivostjo tekal od pogorišča do pogorišča, sam deloval, ljudstvo vodil in ga navduševal na delo. Istotako deloval je tudi njega kaplan g. Abram. Hvala jima za njiju trud kakor tudi vsem drugim.

— **Merjevci na Triglavu.** Dne 16. t. m. pričel je c. kr. evidenčni geometer iz Radovljice meriti v Triglavskem pogorju. Leta 1895. kupilo je „Slov. plan. društvo“ od občine celo Kredarico, napravilo pogodbo in v zemljiški knjigi kupljeni svet prepisalo na svoje ime. Nato je zemljemerec svet zmeril in parcelo vrisal v katastralno mapo, in vse je bilo v redu. Nakrat pa se začuje glas, da dotični geometer baje ni prav meril, da „Slov. plan. društvo“ od občine prodani svet ni bil njen, marveč deloma last verskega fonda, z eno besedo zmeta se je zgodila v škodo „Slov. plan. društva“. Treba je še enkrat meriti. Na Kredarici je tedaj novi geometer. „Slov. plan. društvo“, kateremu je pa zelo na tem ležeče, da si Kredarico ohrani, pridobilo je gospoda nadinženirja Fr. Žužeka in dr. Tominška, katera zastopata društvo pri tem delu. Razun tega je triglavski župnik, gospod Aljaž, potem zastopnik občine Dovje, zastopnik verskega fonda in pet domačinov na Kredarici. Merjenje, zaslišanje in protokoliranje bo trajalo menda do 20. t. m. To bo pač precej veljalo in „Slov. plan. društvo“ bi pač zastokalo, ko bi moralo večji del teh stroškov trpeti, kakor je bilo prvotno določeno, toda s tem ni bilo zadovoljno in sedaj se bo to izvršilo brez stroškov za društvo.

— **Pevsko društvo „Nabrežina“** v Nabrežini priredi dne 8. in 9. septembra slavnost razvitja društvene zastave. Do danes so sledeča društva prijavila svojo udeležbo: Pevsko društvo „Hajdrih“ s Proseka,

korporativno z zastavo, poje „Pastir“ od G. Juvanca; „Delavsko podporno društvo“ iz Trsta, korporativno z zastavo; Pevsko društvo „Skala“ iz Sv. Križa, korporativno, poje „Šumski čar“, Iv. pl. Zajec. Pevsko društvo „Danica“ s Kontovelja, korporativno, poje „Slovenska deklica“, od A. Lehana (mešani zbor). Pevsko društvo „Slava“ pri Sv. Magdaleni, deputacija z zastavo. Pevsko društvo „Slavec“ iz Ljubljane, korporativno z zastavo. Pevsko društvo „Adrija“ iz Barkovelj, korporativno z zastavo, poje Hajdrihovo „Hercegovska“. Pevsko društvo „Lipa“ z Bazovice, po deputaciji. Društvo opozarja še jedenkrat vsa bratska društva, katera se niso še prijavila, naj tekom jednega tedna naznanijo svoj prihod slavnostnemu odboru, da se potem lahko sestavi program.

— **Podružnica sv. Cirila in Metoda** za Tržič in okolico priredi v proslavo 70letnice Nj. Veličanstva cesarja Franca Jožefa I. v nedeljo 19. t. m. popoldne veselico v gostilni g. L. Aljančiča na Bistrici pri Tržiču, s sodelovanjem „Slovenskega bralnega društva in izobraževalnega društva sv. Jožefa“, na korist slovenskemu otroškemu vrtcu v Tržiču.

— **Potres.** Iz Št. Jerneja se nam piše: Danes, 17. avgusta, ob 4. uri 52 min. zjutraj smo tu čutili tri sekunde trajajoče potresno gibanje od juga proti severu.

— **Čitalnica v Slovenski Bistrici** priredi s sodelovanjem slovenje-bistriškega pevskega in tamburaškega društva in celjske narodne godbe v nedeljo dne 26. avgusta t. l. popoldne ob 4. uri Slomšekovo slavnost.

— **V Starem trgu pri Ložu** proslave cesarjevo 70letnico na posebno slavnosten način. Gasilno društvo priredi namreč, kakor smo že poročali, dne 19. t. m. slavnost. Pri tej bo sviralo 20 mož c. kr. bosanske vojaške godbe. Za tombolo so določeni jako lepi dobutki. Opozarjamo zlasti sosedna gasilna društva, kakor sploh vse sosede na to slavnost.

— **Prostovoljno gasilno društvo na Razdrtm** priredi dne 26. avgusta v prostorih g. F. Kavčiča veselico s tombolo in plesom. Začetek ob 5. uri popoldne. Pri veselici in pri plesu bo svirala postojinska godba, peli pa bodo pevci gasilci. Čisti dohodek je namenjen za poravnavo društvene dolga. Vstopnina za osebo 40 vin. tablice za tombolo po 80 vin.

— **Poskušen samomor.** Učitelj gosp. Peter Luvin s Sežanščine se je hotel v torek usmrtiti. Prerezal si je žile ter zadal veliko urezino na vratu. Nesrečnik je star 39 let ter bolan že dlje časa. Brez dvoma ga je pripravil do tega koraka zdvojljiv hip v melanholiji. Prenesli so ga v bolnišnico v Gorici. Ureznine niso baš nevarne življenju.

— **Umor v kaznilnici.** Predvčerajšnjim je v kaznilnici v Kopru na 21 let obsojeni kaznenec Iv. Tomasich iz Villanova pri Poreču napadel in na grozovit način umoril kaznjenca Girolama Terzolla iz Bui.

— **Ljubljansko prostovoljno gasilno društvo** ima jutri, ob 7. uri zjutraj, povodom sedemdesetletnice cesarjeve tiho mašo v stolni cerkvi. Gasilno društvo je namenavalo s prva slaviti ta dan s tem, da bi se bila priredila včerajšnji večer serenada, na to pa podoknica pri deželnem predsedniku, v nedeljo pa bi bila slavnostna maša in slavnostni koncert, toda dobiti ni bilo mogoče nobene godbe. Tu se pač vidi, kako živo pogrešamo v našem mestu civilne godbe!

— **Društvena veselica.** Ljubljanski voj. veteranski kor ima povodom cesarjeve sedemdesetletnice jutri na vrtu gostilne pri „Novem svetu“ veselico za člane in prijatelje društva. Pri istej sodeluje tamburaški klub „Zvezda“. Začetek ob petih popoldne. Vstop prost. Gostje dobrodošli.

— **Električna železnica v Ljubljani.** Zgradba te železnice se je vsled raznih okolištin tako zavlekla, da so ljudje že začeli dvomiti, če jo sploh kdaj dobimo. Zdaj pa se naposled vendar začne z delom. Inženjerji firme Siemens & Halske, ki imajo zgradbo voditi, so prišli včeraj v Ljubljano in začeli danes s potrebnimi pripravami za zgradbo. Relsi so že gotovi in se pripeljejo v kratkem v Ljubljano.

— **Ustanovitev civilne godbe.** Kakor čujemo, množi se število podpornih članov od dne do dne. S šolo prične se, če smo prav poučeni, že sredi septembra, na kar

bo godba — začetka baje 36 mož močna — pričela s primernim programom nastopati, s čimur bo kričečemu pomanjkanju godbe v Ljubljani vsaj deloma pomagano.

— **Izlet v Vintgar,** kateri je dne 9. t. m. zaradi neugodnega vremena izostal, napravi tukajšnja zadruga gostilničarjev in kavarnarjev prihodnji četrtek, dne 23. avgusta t. l. zjutrajnim gorenjskim vlakom.

— **Stavbena kronika.** Zadnje tri tedne je bilo vreme za razna zunanja dela ugodno, zbog tega so ista povsod napredovala. V Gradišču se ometava in snaži Stubenbergova ubožnica; v Bohoričevih ulicah je jubilejska ubožnica dograjena in pokrita, po osušenju pa se začne ometavati in snažiti. Na Resljevi cesti je dvonadstropna hiša krojača A. Reiserja dograjena in pokrita, istotako dvonadstropna hiša pekovskega društva v Komenskega ulicah. Deželni dvorec je dograjen do tretjega nadstropja, justična palača do družega, jetnišnice pa že do vrha. Pod streho je dalje že Supančičeva vila v Levstikovih ulicah. V Kopitarjevih ulicah se pri Iv. Škerjančevi hiši in na Mirji pri J. Jakopičevem skladišču izvršujejo še rekonstrukcijska dela; ista pričela so se tudi pri franciškanskem farovžu. Zgradbi Palusove hiše in dekliške šole na Sv. Jakoba trgu ste izvršeni do višine družega nadstropja. Hiša št. 5 v Šelenburgovi ulici se od zunaj snaži. Na vrtu „Narodnega doma“ se gradi stekleni salon, ki bo do srede septembra t. l. dograjen. Delavcev še primanjkuje.

— **Mestni rešilni voz.** Mestni magistrat ljubljanski določil je pred kratkim tarifo za uporabo mestnega rešilnega voza ter sploh za posredovanje rešilne postaje pri nezgodah. Največkrat se prevažajo bolniki s kolodvorov v tukajšnje bolniške zavode, iz bolnice nazaj ali pa v hiralnico in iz mesta v bolnico. Za vsako tako vožnjo plačati je po 2 kroni, če se voz ne zamudi več kakor jedno uro. Za vsako nadaljnjo polovico ure plača se po 1 krono. Za vsako posredovanje rešilne postaje z zdravniško pomočjo vred, če obstoji ista le v ordinaciji ali pa priprosti manualni pomoči, plačati je 4 krono; če je pa treba kake obveze, operacije ali instrumentalne pomoči pa 6 kron.

— **Glas iz občinstva.** Piše se nam: Zgradba jubilejskega mostu je otežkočila promet in je čisto naravno, da se čujejo različne želje, kako bi se promet olajšal. Glavni promet gre poleg Levstikove lekarne. Vse, kar gre na Resljevo cesto, na šentpetersko predmestje, v Vodmat itd., gre mimo Levstikove lekarne. Tam se ljudi kar tase in je zato nujno potrebno, da se tam napravi svetilka, da ne bodo ljudje hodili v popolni temi.

— **Hradeckega most.** Železna konstrukcija Hradeckega mostu v Ljubljani se bode letos znova prepleskala ter bode ta most zadobil zopet čedno lice.

— **Samomor.** Danes opoldne se je na Sv. Petra nasipu, na stranišču Vračkotove gostilne ustrelil Ignacij Krek, brat državne poslanca dr. Janeza Evangelista Kreka. Samomorilec je prišel že zjutraj okrog 8. ure v Vračkotovo gostilno in ves dopoldne pisal nekaka pisma. Vedel se je popolnoma normalno, tako da nikomur izmed domačih ljudi ni prišlo na misel, da ima kake posebne namene. Ko se je iz stranišča začul strel, hiteli so domači ljudje gledat, kaj da je, in našli Kreka mrtvega. Ustrelil se je z revolverjem in se zadel v srce tako dobro, da je bil takoj mrtev. Samomorilec, ki je bil kacic 27 let star, je zapustil več pisem, iz katerih izhaja, da si je iz nesrečne ljubezni končal življenje.

— **Škofov kozolec v nevarnosti.** Sinoči so mislili ljudje v Vodmatu, da gori škofov kozolec. Ko sta prihitela k ognju dva stražnika in tudi dva moža požarne brambe, so se prepričali, da gori kup oblanja, katero je nanesel neki v obližju stanujoč mizar in ga zažgal. Ker je bil ogenj tako blizu kozolca, da bi se bil ta res lahko užgal, se bode dotičnik moral zagovarjati pred sodiščem.

— **C. kr. deželni plačilni urad v Ljubljani** — na cesarja Josipa trgu — bo dne 23., 24. in 25. avgusta 1900 zaradi glavnega snaženja uradnih prostorov strankam zaprt.

— **Tat Franc Zupano** oddan je bil bil včeraj iz dež. bolnice na Žabjak.

— **Novomeška godba** igra danes v hotelu pri „Lloyd“, jutri pri koncertu na Bledu.

— Izgubila je včeraj Marija Zajc 20 K.
— Našla je včeraj neka tujka zlat prstan.

* Irredentovska demonstracija na Reki. Na Reki so v tamošnjem gledališču vprizorili opereto »I Bersaglieri del 48«. Pevka Tani je prišla na oder z italijansko trobojnico in irredentovci so ji demonstrativno ploskali. Prisotni kapitan parnika »Dalmacija«, Derendin pa je vstal ter začel žvižgati. Nastal je velik škandal. Redarji so morali delati mir ter odvesti kapitana, kajti irredentovci so ga hoteli pretepati! D. je plačal 10 gld.!

* Prevelika pobožnost škoduje. Družina Burhalle v Polomenu, okraj Sensburg, je izgubila vse svoje premoženje radi prevelike pobožnosti. V nedeljo je namreč udarila strela v skedenj in nastal je požar. V cerkvi so peli — tako poroča »Ortelsberger Kreisblatt« — sveto pesem, a dopeti so jo hoteli do konca, predno gredo gasit. In res dopeli so vso, a med tem se je razširil požar že tako, da je zgorelo vse, poslopje, konj, dve kravi, več ovac in prešič.

* Ker ni imela otrok, je morala neka kmetica v Westfalen mnogo pretrpeti. Dasi je bila omožena že 17 let in dasi je mož sila hrepenel po potomcu, vendar ni imela sreče, da bi vsaj enkrat postala mati. Ker pa jo je zategadelj mož zaničeval ter se ji izneverjal, je sklenila 42letna kmetica, da si pridobi soprogo ljubezen na zvit način. Najprej je dejala možu, da postane kmalu oče. Nato ga je poslala na potovanje, sama pa se je peljala v Kolonijo ter tam v najdenišču vzela 18 dni starega dečka. Nato se je vrnila domov ter se z otrokom vlegla v postelj. Kmalu se je vrnil tudi soprog, ki je bil »svojega« sinčka prav blazno vesel. Napravili so krst in veliko pojedino ter se veselili srečnega dogodka. Moževi sorodniki pa so dognali vso sleparijo. Iz zavisti, da izgube velik del dedščine po možu, so razkrili vso ženino laž ter jo ovadili sodišču. Otrok je bil dvakrat krščen in zapisan v knjige kot pravi otrok kmeta. Zato je bila žena zaprta teden dni.

* Zločinska stava. V Parizu je bila pri umetniškem mizarju Robertu Lelargu zbrana družba prijateljev. Pili so in se šalili, dokler niso bili vsi vinjeni. 23letni Lelarge se je delal posebno pogumnega in naenkrat si je izmislil, da stavi z vsakomur, da bode ustrelil skozi okno na prvega človeka, ki pojde mimo. Pijani prijatelji so mislili, da se šali in stavili so. Lelarge pa je vzel revolver in ustrelil skozi okno 18letnega barvarja Berangerja in na nekega Giella. Oba sta bila mrtva. Prijatelji so sedaj vzeli blaznemu mizarju revolver, policija pa ga je zaprla.

Telefonska in brzojavna poročila.

Radovljica 18. avgusta. Predvečer rojstnega dne cesarjevega praznoval se je v našem mestu prav slovesno. Mestna godba, pomnožena z vojaškimi bobnarji in trobentači je napravila serenado. Vse je bilo praznično razsvetljeno. Streljalo se je iz topičev. Danes je bila vojaška maša na Produ ob Savskem mostu v lancovski občini, katere so se vdeležili tukajšnji dostojanstveniki in vse vojaštvo pod poveljstvom gosp. polkovnika Emmerta in podpolkovnika g. Lavriča, ki je nastanjeno v Radovljici, v Lescah, v Novi vasi in v Zapužah. Po vojaški maši je bila v mestni cerkvi maša za mestno prebivalstvo. Vse mesto je v zastavah.

Dunaj 18. avgusta. Sinočna razsvetljava v proslavo cesarjeve 70 letnice je bila sijajna. Z vseh strani dohajajo poročila, da se je cesarjev jubilej v vseh deželah slovesno obhajal.

Rim 18. avgusta. Bresciji se je že lostavila obtožnica. Ker Bresci ni sam zvolil zagovornika, mu ga določi sodišče. Milanski odvetniki so vsi prosili, naj se jih oprosti.

Pariz 18. avgusta. »La République« javlja, da rusko poslanstvo radno dementuje vest, da pride car v ariz.

Dunaj 18. avgusta. Zapovednik dije »Marija Terezija« je dobil od strijskega zapovednika v Pekinu, dr.

Rosthorna pismo, v katerem je povedano, da je kapitana Thomana ubila granata. Navedena so tudi imena vseh padlih in ranjenih avstrijskih mornarjev. V Pekinu nahajajoče se avstrijsko vojaštvo se je utaborilo v poslopju francoskega poslanštva.

London 18. avgusta. O zavzetju Pekina se poroča, da je združena armada prišla v ponedeljek v Tongču, ki je 10 milj oddaljen od Pekina, in kjer je bila zbrana kitajska armada. Po jednournem boju so se Kitajci umaknili in se osem milj pred Pekinom zopet utaborili. Tu so jih prijeli konjeniki in jih prisilili, da so se umaknili v Pekin. Armada je pritisnila za njimi in se vtaborila pred vzhodnim pekinskim zidom, v tem ko so Japonci šli koj v mesto in oprostili poslanike.

London 18. avgusta. Minolo noč je došlo iz Čifu uradno obvestilo, da je združena armada 15. t. m. zavzela Pekin.

London 18. avgusta. »Times« poroča iz Šanghaja, da je kitajski poslanik v Tokio sporočil Lihungčangu, da hoče japonska vlada ščititi cesaricovdovo in cesarja, ako se združenim velesilam izroče vsi štirje provzročitelji kitajske revolucije, v prvi vrsti princ Tuan.

London 18. avgusta. Razni listi poročajo, da je Lihungčang pooblaščen, začeti z Rusijo mirovna pogajanja, ako dobi prej zagotovilo, da Rusija ne misli Mandžurske anektirati.

Washington 18. avgusta. Ameriški admiral javlja v Taku, da je dobil 17. t. m. obvestilo, da je združena armada dne 15. prišla v Pekin in osvobodila poslanike.

Washington 18. avgusta. Ameriški konzul v Cifu poroča, da je japonski admiral dobil poročilo, da združena armada dne 15. t. m. od vzhoda in po kratkem boju zavzela Pekin. Japonci so še tisti večer odšli v mesto in obstopili poslanštva. V tem boju so Japonci izgubili 100 mož, Kitajci nad 300 mož.

Darila.

Upravištvu našega lista so poslali: Za družbo sv. Cirila in Metoda: Gospod Anton Kupljen, c. kr. notar v Črnomlju, v proslavo sedemdesetletnega rojstnega dne Njih Veličanstva presvitlega cesarja 10 K in odkup gospoda Antona Hrašovca, kolarja v Črnomlju, od kazni radi razžaljenja časti 6 K. — Gospod profesor Andrej Jurtela v Stavropolju v Kavkazu 20 K. — Gospod Fran Drenik v Ljubljani po gosp. Avgustu Švajgerju pri svatbi gosp. Mayerja dne 16. t. m. na brane 3 K. — Skupaj 39 K. — Živeli darovalci in nabiralci ter njih posnemovalci!

Za učiteljski konvikt: Gospod Fran Drenik v Ljubljani po gospodu Avgustu Švajgerju pri svatbi gosp. Mayerja dne 16. t. m. nabrane 3 K. — Svoto smo izročili blaginiku g. Dimniku, ki s tem hvaležno potrjuje prejem.

Fotografični aparati za diletante. Priporočamo vsem, ki se zanimajo za fotografijo, ta zanimajoč šport, ki se ga vsakdo lahko nauči, od l. 1884. obstoječo specialno hišo fotografičnih potrebščin firme A. MOLL, c. in kr. dvorni dobavitelj, DUNAJ, Tuchlauben 9, ter da pregledajo njen ilustrovani cenik, ki se na željo pošilja brezplačno. a (11—14)

Ker je Kosmin ustna voda resna in dokazano dobro učinkujoč izdelek, evira najvišje zaupanje omikanega občinstva vseh dežel. Steklenica za 1 gld. služi dolgo časa. Glavna zaloga: Anton Krisper v Ljubljani.

5 (1212—1)

Umrli so v Ljubljani:

Dne 14. avgusta: Antonija Mirt, delavčeva hči, 2½ mes. Jenkove ulice št. 9, črevesni katar. Dne 15. avgusta: Valentina Frese, paznikova hči, 1½ leta, Dunajska cesta št. 45, vnetje sopil. Dne 16. avgusta: Josip Andlovec, pleškarjev sin, 5 mes., Tržaška cesta št. 56, črevesni katar.

V deželni bolnici:

Dne 10. avgusta: Fran Jakše, gostač, 59 let, vsled raka. Dne 11. avgusta: Jurij Arko, sodar, 67 let, vsled raka. Dne 12. avgusta: Jera Ključevšek, dninarica, 68 let, srčna hiba. Dne 13. avgusta: Martin Kos, gostač, 70 let, pljučnica. — Josip Kunec, gojdar, 65 let, prisad. Dne 14. avgusta: Anton Arnež, žrebkarjev sin, 2 leti, jetika. — Jakob Založnik, delavec, 20 let, jetika. Dne 15. avgusta: Liza Kopač, delavka, 63 let.

V otroški bolnici:

Dne 12. avgusta: Stefan Zele, mizarjev sin, 3 leta, jetika in dušljivi kašelj.

Stajerski **ROHICEV** KISELJAK Tempel-Styria-vrelo® CJELOM SVIJETU GLASOVITO okrepjujuče piće. Nenadkriljena voda za iljak.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 806 m. Srednji srčni tlak 736 mm.

Augst	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah
17.	9. zvečer	736.2	17.9	sl. svzhod	oblačno	0 mm.
18.	7. zjutraj	736.5	17.1	sl. sever	oblačno	0 mm.
	2. popol.	736.6	22.6	sr. svzhod	pol. oblač.	0 mm.

Srednja včerajšnja temperatura 19.7°, normale: 18.7°.

Dunajska borza

dne 18. avgusta 1900.

Skupni državni dolg v notah	97.75
Skupni državni dolg v srebru	97.25
Avstrijska zlata rent	116.20
Avstrijska krona rent 4%	97.55
Ogrska zlata rent 4%	114.85
Ogrska krona rent 4%	90.60
Avstro-ogrski bančni delnice	1711.11
Kreditne delnice	682.50
London vista	242.40
Nemški drž. bankovci za 100 mark	118.27½
80 mark	23.62
80 frankov	19.31
Italijanski bankovci	90.40
C. kr. cekini	11.41

MATTONIJEV GIESSHÜBLER naravna alkalična kislina najboljša namizna in okrepčujoča pijača preskušena pri kašlju, vratnih boleznih, želodčnem kataru ter pri katarih v sapilih.

V Ljubljani se dobiva pri Mihaelu Kastnerju in Petru Lassnik-u in v vseh lekarnah, večjih specijarijah, vinskih in delikatesnih trgovinah. (36—6)

Ges. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. junija 1900. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 5 m. po noči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Ansee, Isl, Solnograd, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Inomost; čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 17 m. zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Linc, Budejovice, Plzen, Marijine var, Heb, Francove var, Karlove var, Prago, Lipsko; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m. dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 6 m. popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Corih, Genevo, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Lipsko, Dunaj via Amstetten. Ob 7. uri 9 min. zvečer osebni vlak v Jesenice. Vrh tega ob nedeljah in praznikih ob 5. uri 41 min. popoldne v Podnart-Kropo. — **Proga v Novomestu in v Kočevju.** Osebni vlaki: Ob 6. uri 54 m. zjutraj, ob 1. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 55 m. zvečer. — **Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiža.** Ob 5. uri 15 m. zjutraj osebni vlak v Dunaj via Amstetten, iz Inomosta, Solnograda, Linca, Steyra, Isla, Ansee, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. Ob 7. uri 45 min. zjutraj osebni vlak iz Jesenic. — Ob 11. uri 16 m. dopoldne osebni vlak v Dunaj via Amstetten, iz Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejovic, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiba, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Pontabla. — Ob 4. uri 38 m. popoldne osebni vlak v Dunaj, iz Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m. zvečer osebni vlak v Dunaj, iz Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejovic, Linca, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. Vrh tega ob nedeljah in praznikih ob 8 uri 20 min. zvečer iz Podnarta-Kropo. — **Proga iz Novega mesta in Kočevja.** Osebni vlaki: Ob 8. uri in 21 m. zjutraj, ob 2. uri 32 m. popoldne in ob 8. uri 48 m. zvečer. — **Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik.** Ob 7. uri 28 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 50 m. in ob 10 uri 25 m. zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. — **Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika.** Ob 6. uri 49 m. zjutraj, ob 11. uri 6 m. popoldne, ob 6. uri 10 m. in ob 9. uri 55 m. zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. (1306)

Glavna zaloga za Kranjsko: **MIHAEL KASTNER** v Ljubljani. (573—44)

Boljše dekle

k otrokom, ki zna nekoliko šivati in pomagati pri drugem hišnem delu, se sprejme. Kje? pove upravnštvo »Slov. Nar.«.

Café-Restavrant Švicarija.

V nedeljo, 19. avgusta 1900

KONCERT

štajerske pevske družbe (1659)

Ruderer iz Gradca.

3 dame in 1 gospod.

Začetek ob 4. uri. Vstopnina prosta.

V slučaju neugodnega vremena bode koncert v hotelu Štrukelj v Kolodvorskih ulicah. (1660—1)

Stenografinja

želi vstopiti v odvetniško ali notarsko pisarno. Gre tudi na deželo.

Ponudbe pod: »J. B. št. 24 poste poste restante Ljubljana«. (1660—1)

Prodajalnica

s stanovanjem in delavnico v Židovski ulici št. 6 se takoj ali pa za 1. november t. l. odda. (1616—3)

Pismene ponudbe sprejme g. Franco Jonke, sekvester, Kongresni trg št. 15.

Brivnica

brez konkurence z meščansko eksistenco v nekem trgu na Štajerskem, kjer najde Slovenec ali Hrvat še posebno lep zaslužek kot tolmač pri sodišču, se **proda** takoj za 150 goldinarjev.

Povpraša naj se pri upravnštvo »Slovenskega Naroda«. (1665—1)

Ženitna ponudba.

Priletan vdovec, obrtnik in hišni posestnik v jako zdravem kraju Spodnje Štajerske, kateri ni pijanosti in igranju podvržen, in jako varčen in delaven, išče si žene v starosti od 35—50 let, katere je že po svetu kaj poskusila, in vé, kako se obrtnikom godi, da ne bi bila potem nezadovoljna, in katere si starejšega moža želi. Dote, katere se da zagurati, se želi. Na osebno lepoto se ne gleda, pač pa na dobro srce in moralčno obnašanje. Dopolni pod naslovom: »Obrtnik« 50, poste, restante St. Martin na Paki pri Celju. Štajersko. (1664—1)

Holandsko-ameriška proga Rotterdam-New-York.

Prihodnje odplutbe:

23. avgusta Maasdam 12.30 popoldne.
30. avgusta Potsdam 4.00 popoldne.
6. sept. Statendam 11.00 popoldne.
13. sept. Spaarndam 4.00 popoldne.

Novi parniki na 2 vijaka.

Rotterdam 8302 ton, Statendam 10.320 ton, Potsdam 12.500 ton. (1291—8)

Cene v prvi kajiti od 360 K naprej iz pristanišč druge kajiti od 216 K. — nišča III. razred 185 K 40 h z Dunaja.

Pisarne na Dunaji: Za kajite: I., Kolowratring 10; za III. razred: IV., Weyringergasse 7 A. Avstr. podružnice v Brnu, Inomostu in Trstu.

Rodoljubi pozor!

Narodno-gospodarsko društvo v Staremtrgu pri Ložu ustanovilo je

prvo parno mlekarno in sirarno

po najnovejšem sistemu in z najboljšimi stroji ter priporoča vsakovrstne mlečne izdelke, kakor sir, zlasti surove maslo po najnižjih cenah in v najboljši kakovosti.

Rednim odjemalcem in odjemalkam večjih množin cene po dogovoru.

Torej, rodoljubi, podpirajte prvo parno združno slovensko podjetje.

Za načelstvo:

Franjo Petsche, ravnatelj.

(1179-10)

Krepkega in dobrega dečka

vsprejem takoj v mizarsko učenje.
Učenec naj bo star 14 ali 15 let.

(1663) Anton Kovačič
mizarski mojster, Tržišče.

Mesečna soba

s posebnim uhom odda
se takoj.

Kje? pove iz prijanosti trgovina na
Sv. Jakoba trgu št. 5. (1627-3)

Stanovanje

obstoječe iz 2 sob, kabineta, sobe za služabnice, kuhinjo, kletjo itd. se za 1. novembra t. l. odda.

Več se poizve pri hišnem gospodarju v Slomšek-ovih (Parnih) ulicah šte. 12, II. nadstropje. (1629-3)

Hrvat

kristijan, samostojen, rutiniran trgovec, knjigovodstva zmožen, želi pri industrijskih podjetjih službe kot vodja, upravitelj, blagajnik ali depoziter. (1666-1)

Naslov v upravnistvu „Slov. Naroda“.

Opeka vseh vrst!

Dovoljujem si slavnemu občinstvu naznati, da sem v svojo

opekarno

uvedel delovanje

s parno silo

in da izdelujem vsakovrstno

opeko za stavbe,

zarezo opeko (Strangfalsziegel), stisnjeno strešno opeko (Dachpressziegel) itd. itd.

Za trdnost opeke zoper vremenske vplive prevzemam posebno jamstvo.

Priporočam svoje izdelke vsem gg. stavbenikom in drugemu občinstvu, zagotavljam najhitrejšo postrežbo in jako nizke cene.

Ludovik Herzmann

(1234-11)

opekarna s parno silo.

Kufekejeva moka za otroke

od avstro-ogorskih, nemških itd. avtoritet priporočena
najbolja in najcenejša hrana za zdrave in na črevih bolne otroke
Dobiva se v lekarnah, droguerijah ter v tovarni R. KUFEKE DUNAJ VI/2

Učenec

ki je dovršil eno ali dve srednji šoli, sprejme se takoj v trgovino s špecerijskim in no-rimberškim blagom pri (1652-2)

Albinu Rant v Kranji.

Uradno dovoljena (1658)

posredovalnica stanovanj in služeb

G. FLUX

Gospodske ulice št. 6

išče nujno:

več boljših in navadnih hišinj, kuharic, pestunov, žensk k otrokom za Ljubljano in drugod, župnijsko kuharico za Istro, gospodinjico k posamnemu gospodu in na graščino, nosilca jedil in kuhinjskega dečka za tukaj, služkinjo, jako dobra plača za Ljubljano, več navadnih natakarič, in takih na račun, nekaj kočijažev in konjskih hlapcev.

Natančneje v pisarni.

„GLANZINE“

zakonito varovano pod št. 9386 in št. 9723

daje (1362-6)

najlepše likano perilo.

Z jedno tablico „Glanzine“ za 10 vin. v 1/2 litra tople vode razpuščeno se lika brez vsacega drugega dodatka absolutno gotovo: 6 vrhnih srajc, 12 manšet in 12 ovratnikov, da so

tako lepi, kakor novi!

V tablicah po 10 vin. na prodaj v večini špecerijskih in drogerijskih trgovin in v prodajalnih mila.

Jedini izdelovatelj:

Fric Schulz jun.
Heb (Eger) in Lipsko.

Proda se

dobro vpeljana trgovina z mešanim blagom, ki se nahaja v prav prijaznem mestu Spod. Štajerske. Dnevni promet 80-100 kron. Proda se tudi veliko vina, piva, premoga, špecerije, vse po ugodni ceni, da se lahko začne z malim premoženjem. Naslov se izve pod „sreča“ pri upravnistvu „Slov. Naroda“. (1579-2)

Od leta 1868. se

Bergerjevo medicinsko

kotranovo milo

ki je izkušeno na klinikah in od mnogih praktičnih zdravnikov, ne le v Avstro-Ogerski, nego tudi v Nemčiji, Rusiji, balkanskih državah, Švici itd. proti poltnim boleznim, zlasti proti vsake vrste spuščajem

uporablja z najboljšim uspehom. Učinek Bergerjevega kotranovega mila kot higijeničnega sredstva za odstranjenje luskin na glavi in v bradi, za čiščenje in desinfekcijo polti je splošno priznan. Bergerjevo kotranovo milo ima v sobi 40 odstotkov le-nega kotrana in se razlikuje bistveno od vseh drugih mil, ki se nahajajo v trgovini. Da se pride sleparijam in okom, zahtevaj izrecno Bergerjevo kotranovo milo, in pazi na zraven natisnjeno varstveno znamko.

Pri neozdravljivih poltnih boleznih se na mesto kotranovega mila z uspehom uporablja

Bergerjevo med. kotranovo žvepleno milo.

Kot blazje kotranovo milo za odpravljanje

nesnage s polti, (586-11)

proti spuščajem na polti in glavi pri otrocih, kakor tudi kot neozdravljivo kosmetično milo za umivanje in kopanje za vsakdanjo rabo služi

Bergerjevo glicerino-kotranovo milo,

v katerem je 35 odst. glicerina in ki je fino parfumovano.

Cena komadu vsake vrste z navodilom o uporabi 35 kr.

Od drugih Bergerjevih medicinsko-kosmetičnih mil zaslužijo, da na nje posebno opozarjamo: Benzoe-milo za fino polt; borakovo milo za pršice; karbolsko milo za ugaljenje polti pri pikah valod koz in kot razkužilo milo; Bergerjevo smrekovo-iglasto milo za umivanje in toaletto; Bergerjevo milo za nežno otroško dabo (25 ke.)

Bergerjevo Petrosulfo-milo

proti rudečici obraza, rudečemu nosu, opršcu in sklenju kože; milo za pege v obrazu jako učinkujoče; žvepleno-mlečno milo proti zakužnim drgom in nečistostim obraza; taninsko milo za potne noge in proti izpadanju las.

Bergerjeva zobna pasta v tubah

najboljše sredstvo za čiščenje zob, št. 1 za normalne zobe, št. 2 za kadičce. Cena 30 kr. Glede vseh drugih Bergerjevih mil se najde vse potrebno v navodilu o uporabi. Zahtevajte vedno Bergerjevo milo, ker je mnogo ničrednih imitacij.

Prodaja se v Ljubljani v lekarnah gg.: V. Mayr, G. Piccoli, J. Svoboda in U. pl. Trakóczy-ja, dalje skoro v vseh lekarnah na Kranjskem. Na debelo:

G. Hell & Comp., Dunaj, I., Sterngasse 8.

Slovenskega stenografa

sprejme takoj

notar Hudovernik v Kostanjevici.

Plača po dogovoru. (1637-3)

Pri graščini Ribniški

vsprejme se v službo

vrtnar.

Nastop službe z dnem 1. septembra. Plačilo po dogovoru.

Pismene ali ustne ponudbe na oskrbništvu graščine v Ribnici. (1647-3)

Za Opatijo

se išče izprašana, spretna

knjigovoditeljica

samostalno delavna, nemščine in slovenščine, eventualno (kar daje prednost) laščine zmožna, z lepo pisavo in katoliške vere.

Ponudbe, zahteve in reference s fotografijo (ki se vrne) kar prej možno: Tirmann, zdravilišče (Curhaus) na Bledu. (1644-2)

Lepa nova vila

na Bledu, 2 minuti od jezera in pošte z novo opravo in velikim vrtom se takoj

proda za 7000 gl.

Več se izve v upravnistvu „Slov. Narodu“. (1667-1)

Graška trgovska akademija.

Javni, neposredno vis. učnemu ministrstvu podrejeni, državno podpirani učni zavod v vrsti višje srednje šole, katerega absolventi uživajo pravico, da vstopijo za jednoletne prostovoljce.

Dne 17. septembra t. l. se začne 38. šolsko leto. Vsprejemajo se absolventi spodnjih srednjih šol in meščanskih šol. L. 1900. v prvi letnik vstopivši lahko absolvirajo zavod v treh letih. Pripravljalni razred se vzdržuje posebej za manj vsposobljene prosilce za vsprejem. Ker se bodo vse trgovske akademije polagoma razširile na štiri letnike, je pripravljalni razred 1900/1901 tako urejen, da je jednak bodočemu prvemu razredu in omogočuje neposredni prestop v drugi letnik štirirazredne šole.

Z zavodom je združen **jednoleten abiturijentski tečaj** (začetek 1. oktobra) za absolvente višjih srednjih šol, ki se hoté posvetiti trgovskim ali industrijskim podjetjem, ali hoté kot velikošolci (juristi) svoje vednosti razširiti času primerno.

Tudi se vzdržujejo prosti **poluletni tečaji** za gospode in posebej za dame. Prospekte razpošilja in daljna pojasnila, tudi zaradi oskrbljenja učencev, daje **ravnatelj** pisarna v Graecu, Kaiserfeldgasse 25.

(1437-5)

Ravnatelj: **J. Berger.**

Na prodaj ali v najem se da:

1.) hiša št. 58. na Igu, z novo pekovsko pečjo in prodajalno, povsem vrejena za izvrševanje pekovske obrti, z lepim hlevom in svinjakom, skednjem in dr.

2.) hiša št. 125. na Igu, stoječa na trgu blizu župne cerkve, posebno prikladna za izvrševanje krčmarske obrti, s 3 lepimi prostornimi sobami.

Obe hiši sta v najboljšem stavbenem stanju.

Na prodaj je dalje **več orolov nlij, travnikov in gozdov ležečih v Iški občini**, ki se k zgornjim hišama morejo prikupiti. Kupnina se more plačati v manjših obrokih.

Kupci, ki si žele ogledati hiši, naj se oglase pri g. **Al. Minatti**ju, trgovcu na Igu, kateri hrani v to svrhu hišne ključe.

Natančna pojasnila o pogojih daje **pisarna dr. Mat. Hudnika**, odvetnika v Ljubljani. (1636-2)

Založena 1847. Založena 1847.

Tovarna pohištva
J. J. NAGLAS
v Ljubljani

Zaloga in pisarna. Turjaški trg št. 7
Tovarna s stroji: Trnovski pristan št. 8-10
priporoča po najnižji ceni:

oprave za spalne sobe, oprave za jedilne sobe, oprave za salone, žimnate modroce, modroce na peresih, otroške vozičke, zastore, preproge itd.

Pozor! — trgovci! — pozor!

V Petrovčah, v krasni Savinski dolini blizu Celja na Štajerskem, sotikoma slovite božjepotne cerkve, se takoj oddajo v najem precej obširni

prostori za trgovino

kjer je bila sedaj že mnogo let dobro opravljena in obiskovana trgovina z mešanim blagom in kmetijskimi pridelki. Poleg je tudi **lepo stanovanje**. Ker je kraj jako obhuden in blizu velikih tovarn in premogokopov, pošta in železnična postaja takoj preko ulice, torej vse ugodnosti za uspešno trgovino, priakovati je obilno oglasil. vendar so pogoji prav ugodni. Pojasnila daje **županstvo Petrovč**, okraj **Celje, Štajersko**. (1562-3)

Radi smrti se prodaja

(1548-3)

ure ter zlatnino

pod nakupno ceno.

Tam se tudi proda prodajalnična oprava.

Viljema Rudholzerja vdove dediči

le na Jurčičevem trgu št. 3 (Prešernov trg).

Zobozdravniški in zobotehnični atelje.

Špitalske ulice 7, I. nadstr.

Zobozdravnik med. univ. dr. Rado Frlan

špecialist za zlate in porcelanaste plombe,

bivši gojenec kraljevega zobozdravniškega zavoda v Berolinu
Dorotheenstrasse, (1614-3)

naznanja slavnemu občinstvu, da si je nabavil vse priprave za brezčutno ruvanje zob z dušikovim oksidulom (Lustgas oder Lachgas) in da izvršuje od 8. avgusta dalje vse operacije v ustih z navedeno narkozo. Istotako se izdelujejo v njegovem ateljeju vse vrste zlatih spon, zlatih kron in zlatega zobovja, kakor tudi vsa druga zobozdravniška in zobotehnična dela.

DOBRA ŠTEDILNA KUHINJA

Maggi-jeva juha zabela je jedina svoje vrste, da se hipoma naredi vsaka slaba mesna juha izredno krepka — malo kapljic zadošča. V izvornih steklenicah od 50 vinarjev naprej dobiva se v vseh delikatesnih, kolonijalnih, drogerijskih in špecerijskih prodajalnicah. — Izvirne stekleničice se z Maggi-jevo zabelo najceneje napolnjujejo. (1539)

10 vinskih posod
(barigel) še v dobrem stanu se
proda po nizki ceni.

Povpraša naj se pri Antonu Vilfanu,
gostilničarju na Ježici. (1650—3)

Zajamčeno iz pristnega vina
izdeluje (434—16)

vinski jesih
ALBERT ECKERT
v Gradcu.

Dobiva se v vseh boljših špecerijskih in
delikatesnih prodajalnicah.

V lepem kraju v Savinjski dolini
železniška postaja, sprejme se takoj

poštna upraviteljica.

Več pove upravnistvo „Slovenskega
Naroda“. (1654—1)

Ljudevit Borovnik
puškar v Borovljah (Ferland) na Koroškem
se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih
pušek za lovce in strelce po najnovejših
sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi pre-
deluje stare samokresnice, vsprejema vsako-
vrstna popravila, ter jih točno in dobro
izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskušene
in od mene preskušene. — Ilustr. (110)
vani ceniki zastoj. (32)

Hišo,

hlev za 6 konj, tri šupe, pod,
veliko podstrešje, veliko dvo-
rišče, dve njivi in travnik se
da v najem s 1. januarjem 1901 l.

Kje? pove upravnistvo „Slovenskega
Naroda“. (1619—2)

Kdor hoče imeti gotovost, da dobi
dobro in čisto čokolado, naj kupi

CHOCOLAT
SUCHARD.

Ta staropreizkušena, najbolje reno-
mirana marka je skrbno priprav-
ljena, zajamčeno čista in na vsem
svetu priljubljena. (213—30)

Dobiva se povsod na prodaj.

Vodstvo „društva za zgradbo za-
vetišča in vzgojevališča“ v Ljubljani

vabi k
izvanrednemu

občnemu zboru

v zbornici II. mestne deške ljudske šole
na Cojzovi cesti

dne 24. avgusta 1900. leta

ob polu 7. uri zvečer

da se odbor v novi voli in konstituira,
ker se radi nesoglasja, nastalega pri zad-
njem rednem občnem zboru dne 30. junija
t. l. odbor ni mogel konstituirati.

Ako bi zbor ta dan ne bil sklepčen,
sklicuje se tem potom v novi osem dni
pozneje ob istem času in kraju.

Društvo „za zgradbo zvetišča in vzgo-
jevališča“ v Ljubljani

dne 17. avgusta 1900. leta.

Predsednik.

Št. 206/Pr.

(1630—3)

Razpis služeb.

Pri mestnem magistratu ljubljanskem je stalno popolniti službo **mestne blagajne kontrolorja** s prejemki IV. činovnega razreda, to je z letno plačo 2200 kron, z dejalnostno doklado 400 kron in s pravico do dveh v pokojnino vstevnih petletnic po 200 kron; eventualno službi **knjigovodskega ali pa blagajničnega oficijala** s prejemki V. činovnega razreda, to je z letno plačo 1760 K, z dejalnostno doklado 360 kron in s pravico do dveh v pokojnino vstevnih petletnic po 160 kron; eventualno tudi službi **knjigovodskega ali pa blagajničnega asistenta** s prejemki VI. činovnega razreda, to je z letno plačo 1350 kron, z dejalnostno doklado 300 kron in s pravico do dveh v pokojnino vstevnih petletnic po 150 kron; konečno eventualno tudi službo **magistratnega pisarniškega praktikanta** z letnim adjutom 960 kron.

Za podelitev služeb pri mestni blagajni in pri mestnem knjigovodstvu zahteva se v smislu § 8 službene pragmatike dokazilo o uspešno dovršeni nižji gimnaziji ali pa nižji realki in pa o uspešno opravljenem izpitu iz državnega računarstva. Prednost se pa pri vsprejemu daje prosilcem, ki so dovršili višjo gimnazijo ali višjo realko z zrelostnim izpitom, ali pa kako javno trirazredno višjo trgovsko šolo z dobrim uspehom. Praktikantje se vsprejemajo tudi brez izpita iz državnega računarstva, morajo pa ta izpit najpozneje v teku enega leta po vsprejemu popolniti, sicer se jih sme iz službe odpustiti.

Zaprisežejo se šele potem, ko izpolnijo ta pogoj; o svojem vstopu pa obljubijo le molčljivost.

Povišba ali napredovanje sta pred uspešno prebitim izpitom nedopustna. Blagajničnemu oboju je v smislu veljavnih določil ob imenovanju položiti kavejo v znesku stalne letne plače.

Za namestitve v pisarniški službi se od prosilca zahteva, da je z dobrim uspehom dovršil nižjo gimnazijo, nižjo realko ali pa kak drug zavod iste vrste, in pa, da si je splošno usposobljenost za ta poklic zadobil z večletno prakso v kakoj državni, deželni, občinski ali kakij zasebni pomožni pisarni, in da se o tem izkaže z ugodnimi izpričevali.

Prednost se daje prosilcem, ki se izkažejo s srednješolskim zrelostnim izpriče valom ali pa z zrelostnim izpričevalom kacega družega zavoda iste vrste.

Prosilci za jedno zgoraj omenjenih služeb morajo svoje s potrebnimi dokazili opremljene prošnje pri predsedstvu mestnega magistrata vlagati najpozneje do dne 31. avgusta t. l.

Zakasnele ali pa pomanjkljive prošnje se pri oddaji služeb ne bodo vpoštevale.

Mestni magistrat v Ljubljani,

dne 9. avgusta 1900.

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priporoča svoj pripoznano izvrsten **Portland-cement** v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in od-
porne trdote daleč nadkritijajoči dobroti, kakor tudi svoje priznane izvrstno **apno**.

Priporočila in spričevala

raznih uradov in najstrovejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad:

(1298—7)

Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

(1657—1)

A 206/1900/29

Razglas.

Na predlog dedinje: »Župnijske cerkve v Kranji« prične se **dne 3. sep-
tembra 1900 ob 8. uri dopoldne v župnišču v Kranji**

prostovoljna dražba

v zapuščino častitljivega gospoda **Antona Mežnarca**, bivšega dekana v Kranji,
spadajočih premičnin:

**sobne, kuhinjske, kletske oprave, gospodarskega orodja,
vina, lesa, krme, vozov, obleke, perila, precijoz, servisa itd.**

in se bodo klicale te reči po inventarni vrednosti in se bodo, če ne višje, oddale
tudi pod to vrednostjo, toda le proti takojšnjem plačilu v roke sodnega komisarja in
takojšnji odstranitvi tistim, ki bodo največ ponudili.

Prodaja trajala bode slučajno tudi prihodnje dni, dokler se vse ne proda,
vselej od 8. do 12. ure dopoldan in od 2. do 6. ure popoldne v župnišču v Kranji.

C. kr. okrajno sodišče v Kranji oddelek II.

dne 10. avgusta 1900.

Josip Širca v Žalcu

tovarniška zaloga najslavnejših in najboljših koles, kakor

„Puch“, „Meteor“, „Waffen“, „Slavia“

potem drugih raznovrstnih z novimi in z najnovejšimi iznajdbami
opremljenih, garantiranih koles.

Cena od 80 gld. naprej.

Lastna popraviljalnica.

Zaloga posameznih kolesnih del in kolesar-
skih potrebščin. (850—18)

Točna in kulantna postrežba.

*****

Josip Reich

likanje sukna, barvarija in
kemična spiralnica

Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4

se priporoča za vsa v to stroko spadajoča
33 dela.

Postrežba točna. — Cene nizke.

Avgust Repič, sodar

Ljubljana, Kolizejske ulice št. 16
(v Trnovem)

izdeluje, prodaja in popravlja vsakovrstne
sode

po najnižjih cenah. 33

Kupuje in prodaja staro vinsko posodo.

*****

Ign. Fasching-a vdove

ključavničarstvo

Poljanski nasip št. 8 (Reichova hiša)

priporoča svojo bogato zalogo

štedilnih ognjišč

najpriprostejših kakor tudi najfinjših, z žolto
medjo ali mesingom montiranih za oblake
pečnicami ali kahlami. Popravljanja hitro in
po cenl. Vnanja naročila se hitro izvrše.

Najboljše črnilo svetá!

Kdor hoče obutalo ohraniti lepo bleščeče in trpežno, naj kupuje **samo**

Fernolendt čreveljsko črnilo

za svetla obutala **samo** (1139—11)

Fernolendt crème za naravno usnje.

Dobiva se C. kr. priv. povsodl.

tovarna ustanovljena 1832. leta na Dunaji.

Tovarniška zaloga: Dunaj, I., Schulerstrasse št. 21.

Radl mnogih posnemanj brez vredno-
sti pazi naj se natančno na moje ime **St. Fernolendt.**

Pod Trančo št. 2.

33 Veliko zalogo

klobukov

priporoča J. Soklič.

Pod Trančo št. 2.

A. KUNST

Ljubljana, Židovske ulice št. 4.

Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke
je vedno na izbero.

Vsakeršna naročila izvršujejo se točno in
po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in
zaznamenujejo. Pri zunanjih naročilih bla-
govoli naj se vzorec vposlati. 33

Josip Reich

likanje sukna, barvarija in
kemična spiralnica

Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4

se priporoča za vsa v to stroko spadajoča
33 dela.

Postrežba točna. — Cene nizke.

Avgust Repič, sodar

Ljubljana, Kolizejske ulice št. 16
(v Trnovem)

izdeluje, prodaja in popravlja vsakovrstne
sode

po najnižjih cenah. 33

Kupuje in prodaja staro vinsko posodo.

Svilnato blago

največja izber in najnovejše
črno in barvasto, za cele
obleke in bluze

priporoča 33

Alojzij Persché

Pred škofijo št. 22, poleg mestne hiše.

Fran Detter

LJUBLJANA, Stari trg št. 1.

33 Prva in najstarejša zaloga
šivalnih strojev.

Tu se dobivajo vsakovrstni kmetijski stroji. Posebno priporočam
svoje izvrstne slamoreznice in mlatilnice, katere se dobivajo v zle
njih izbornosti ceno. — Ceniki zastoj in poštne prosti.

Ign. Fasching-a vdove

ključavničarstvo

Poljanski nasip št. 8 (Reichova hiša)

priporoča svojo bogato zalogo

štedilnih ognjišč

najpriprostejših kakor tudi najfinjših, z žolto
medjo ali mesingom montiranih za oblake
pečnicami ali kahlami. Popravljanja hitro in
po cenl. Vnanja naročila se hitro izvrše.

Podpisani priporočam slav. občinstvu svojo veliko zalogo koles, posebno občeznana prava

Styria kolesa

s patentiranim krogličnim tečajem, najboljši in najsolidnejši sistem v l. 1900, jako trpežna in lahko tekoča.

Vsi modeli so enotno zboljšani in poleg tega so jako znižane cene.

Pripomniti moram, da imam v zalogi edino le modele 1900, kajti vse prejšnje razprodal sem v jeseni pod svojo ceno, samo da mi bode moč v sedanji sezoni le z letošnjimi modeli slavnemu občinstvu vstrezati.

Spoštovanjem

Filiala v Kamniku: Janko Pohlin.

Franc Čuden, na Velikem trgu nasproti rotovža.

(123-64)

Zemljišče na prodaj.

Stavbena parcela (1646-2)

na Opekarski cesti se takoj prodaja.

Naslov pove upravništvo „Slov. Nar.“

Prodajalnica

ena manjša se takoj, ena večja pa za 1. nov. t. l. odda. (1628-3)

Več se poizve pri hišnem gospodarju v Truber-jevih ulicah št. 2, II. nadstropje.

Najboljše berilo in darilo

je vsestransko jako pohvaljena

„Vzgoja in omika ali izvir sreče“

(neobhodno potrebna knjiga za vsakega človeka, kateri se hoče sam lahko in hitro navaditi vsega potrebnega, da more sebe in druge blažiti in prav olajati) (112-34)

ter se dobi za predplačilo 1 gld. 50 kr., po pošti 10 kr. več, ali proti poštnemu povzetju pri Jožefu Valenčiču na Dunaju III. Bez., Stelngasse Nro. 9, I. Stock, Thür 10.

Založnik, ozir. prodajalec je voljen vrniti denar, ako bi mu kupec poslal knjigo še nerazrezano in čisto v treh dneh nazaj.

Cena je skrajno znižana, knjig je malo več.

Gostilniški prostori

s 4 sobami, kuhinjo s štedilnikom, drvarnico, vporabo podstrešja, ter

dve lepi kleti

se takoj oddajo (1656-2)

na Radeckega cesti števil. 1.

Mesne konserve
juhine konserve
prepečenec
cognac (1228-15)

za potnike, lovce in turiste

se dobivajo pri

Rudolfu Kirbisoh-u
Ljubljana, Kongresni trg.

Stanovanje

z 2 sobama, kuhinjo i. t. d. v hiši št. 2 na Bregu v II. nadstropju se za 1. novembra t. l. odda v najem.

Natančno pri hišni gospodinjki Antoniji Kasch, Židovske ulice št. 1. (1617-3)

Staro preizkušeno dijetlično kosmetično sredstvo (namazanje) za ojačenje in okrepčanje kit in mišic človeškega trupla.

Kwizdov fluid.
znanka kača.
(Turistovski fluid.)

Vporablja ga turisti, kolesarji in jezdecji z uspehom za ojačenje in zopetno okrepčanje po daljših turah.

Gena 1 steklenici K 2-1, 1/2 steklenici K 1-20.
Pristen na prodaj v vseh lekarnah.

Glavna zaloga: (1336-2)
Okrožna lekarna v Korneuburgu pri Dunaju.

Slovečki profesorji zdravilstva in zdravniki priporočajo

Želodčno tinkturo
lekarnarja Piccoli
v Ljubljani

dvornega založnika
Nj. Svetosti papeža

Razpošilja se proti povzetju v škatljicah po 12 in več steklenicah. (1368-6)

kot želodčne krepujoče in tek vzbujujoče, dalje kot prebavljeno in telesno odprte pospešujoče sredstvo, posebno onim, ki trpé na navadnem telesnem zaprtju.

Bodi lepo ali slabo vreme vendar je vsako nedeljo in praznik

KONCERT s PLESOM

v gostilni „pri Kankertu“ v Spodnji Šiški št. 20.

Vstop prost.

Pri koncertu svira „Mirija“.

K mnogobrojnem obisku uljudno vabi

s spoštovanjem

Ognjeslav Kozjek
hišni posestnik in krčmar.

(1566-3)

Vincenc Čamernik

kamnoseški mojster

v Ljubljani, Slomšekove ulice št. 17 (nasproti mestne elektrarne).

Izborna zaloga grobnih spomenikov

iz različnih marmorjev, granitov in sijenitov.

Naprava kompletnih rodbinskih rakev

tu in na deželi.

(1014-18)

Raznovrstna v to stroko spadajoča popravila.

Stavbena dela.

Priznana solidna in točna postrežba.

1900! Svetovna razstava v Parizu 1900!

Kreditna pisma za Pariz

ki se izdajajo za katerekoli svote in imajo bistveno to ugodnost, da se z njimi ne samo v Parizu, nego tudi v razstavinem prostoru lahko dvigne svote, se dobivajo pri

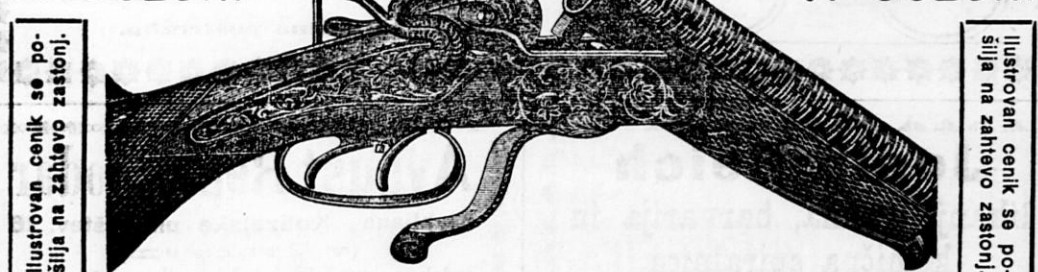
J. C. Mayer-ju

(867-17)

banka in menjalnica v Ljubljani.

K sezoni

K sezoni

priporočam svojo bogato zalogo pušk najnovejših sistemov in najnovejše vrste, revolverjev itd., vseh pripadajočih rekvizitov in municije, posebno pa opozarjam na

trocevne puške

katero izdelujem v svoji delavnici in katere se zaradi svoje lahkote in priročnosti vsakemu priporočajo najboljše.

Ker se pečam samo z izdelovanjem orožja, se priporočam p. n. občinstvu za mnogobrojna naročila, ter izvršujem tudi v svojo stroko spadajoče naročbe in poprave točno, solidno in najceneje.

Z velespoštovanjem

(1632-1)

Fran Sevčik, puškar v Ljubljani, v Židovskih ulicah.

Luč sedanjosti in bodočnosti!

Podružnica R. A. Smekal v Zagrebu

priporočata aparate za izdelovanje

„ACETYLEN“-svetlobe.

Brez nevarnosti!

Enostavno poslovanje!

Lahko razumljiva konstrukcija aparata!

15krat svetlejša, nego premogov plin!

Zanesljivo gorivo!

Žarna svetloba!

Praktično za razsvetljenje mest, vasi, tovarn, železničnih postaj, vil, hotelov, restavracij, cerkv, gledališč, privatnih stanovanj, zidarskih in opekarskih skladišč itd. itd. (1651-1)

Okusna strokovna inštalacija za svečave vsake velikosti.

Skladišča gasilnega in kmetijskega orodja.

Ceniki brezplačno.